

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos peticor egyszeri hirdetése 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilnter: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: Kósch Árpád könyvnyomtató-intézete Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Karácsony ünnepén!

«Dicsőség a magasságban Istennek, békeség a földön és az emberekhez jóakarattal!» Így hangzott el közel kétezer évvel ezelőtt a mennyei szózat, mint legkedvesebb és legfenségebb karácsonyi üdvözlés, a Megváltó születése alkalmából.

Melegebben, barátságosabban köszöntjük a karácsony ünnepén egymást; templomba is megyünk hálát rebegni a jóságos isteni gondviselésnek a bűnös emberiség megmentésére tett bölcs és kegyelmes intézkedéseierért; családi köreinkbe is új, életet fakasztó meglehet be; s a téli fagyos idő dacára, ilyenkor derültebb a házunk, vidámabb az arcunk és barátságosabbak az emberek önmagukhoz és felebarátjaikhoz való viszonyukban. A harc és küzdelem zúgó szelei elhallgatnak a szent ünnepnapokon s nemcsak dicsőítő énekeket küldünk fel a magasságban lakozó Istennek, de a Krisztusban kegyelmet és üdvöt nyert emberiség lelkébe is a békeségnek és a biblia és a Kant olyannyira magasztalta jóakarattal édes érzése száll alá.

Szent karácsony! Te csakugyan elhozod évről évre közénk Istennek országát, mint az igazság, szeretet és szabadság országát, s a békeséget az ég és a föld és az emberek között.

Óh, de szent ünnepnapjaid oly hamar elmúlnak; s a mit te hoztál onnan felülről a földre, abból alig-alig marad meg valami lelkünkben. Újból körülfog bennünket a rideg való életdermesztő fagya és elhervasztja szivünkben a szeretetnek és békeségnek alig fakadozó

bimbóit. Megindul újra az élet szeretetlen küzdelme, s mi hamar megfélejtkezünk az Istennek szóló dicsőítő énekről s még ritkábban érezzük lelkünkben a szeretetnek összekapcsoló, békeséget teremtő indulatát embertársaink iránt. Úgy vagyunk karácsony ünnepével is, mint pl. a kassai és késmárki kuruczfejedelmi hazafias ünnepekkel. Minden maradandó benyomás nélkül, igen hamar elmúlnak s még csak azoknak a későbbi korok számára való megfelelő megörökítéséről sem gondoskodtunk. Tovább harczolunk egymással, tovább tépjük és marczangoljuk egymást, s továbbra is elmerülünk a felekezetieskedés és politikai pártoskodás örvényébe, ezer sebből vérző hazánk és vallásfelekezeteink örömeire és gyönyörűségére. Alig hogy az ünnepnapok elmúlnak, máris megfélejtkezünk a dicsőségről a magasságban lakozó Istenünknek, és éppen nem műveljük a békeséget a földön és az emberekhez való jóakarattal.

Íme, hazánkban is ajtónkon zörget a *szociálistizmus* mozgalma. Ennek közös gyűjtőneve alá foglalunk minden olyan törekvést, a mely az emberek és a népek s a nemzetek békés együttélését, anyagi és szellemi közös érdekeik kölcsönös felkarolását és támogatását, és lehető boldog és megelégedett együttműködését célozza; s ennyiben természetesen gyűjtőneve alá esik az a törekvés is, mely a munkásosztály sorsának javítását az állami és társadalmi osztályok rokonszenves támogatása mellett elérni kívánja. S ilyen értelemben véve, mindnyájunknak, nagyoknak és kicsinyeknek egyaránt, *szociálistáknak kell lennünk*. Ilyennek mutatko-

zott be közönségünknek Székesfehérvár fenkölt gondolkozású és ékesszavú püspöke, *Prohászka* is, a midőn a minap sok hévvel és lelkesedéssel körvonalozta a szociális kérdés megoldására azt az irányt, mely az egyének, osztályok és vallásfelekezetek széthúzó érdekei között a közösség nagy gondolatát hangsúlyozta, a mint, a felekezeti gyűlölködés helyett, a *szeretet* elvét hirdette; a mint, a jogok követelése helyett, a *kötelesség* hűséges teljesítésére intett, s a mint a szociális kötelességek terén az *egyesülés* mellett kardoskodott. És valóban, ez a keresztyén vallásfelekezeteknek, mint Krisztus: a béke és szeretet fejedelme egyházainak valódi hivatása a létért való küzdelemben e földön. De sajnos, ő is csak *hirdette*, mert egyházában — Eperjesen is — a szépen hangzó jelszavak mögött nem ritkán a széthúzó felekezeti érdekek rejtőznek. Pedig — mondotta egy külföldi nagy professzorunk — ha az emberiség csak félóráig megvalósítaná önmagában az isten- és emberszeretet nagy parancsát, akkor a szociális kérdés úgy ethikai, mint gazdasági oldaláról mihamarább eltűnnék a föld színéről. «Békeség» lakoznék e földön «és az emberekhez jóakarattal!» A keresztyénség, de nem felekezeti, hanem evangéliumi, krisztusi alakjában: a szociális kérdés megoldásának a titka.

Óh, miért nem lehet karácsony ünnepe, mint az isten- és emberszeretet magasztos ünnepe, örökké tartó ünnepe e világnak és ebben a mi hazánkban, politikai pártjainknak és vallásfelekezeteinknek?! A békeségnek és a jóakarattal lelke miért nem fűzi össze örökre az Istentől kegyelmet nyert embereknek szívét nyelv- és

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Nyugvó tenger.

Írta: Endrődi Sándor.

Nem hatják meg szívemet úgy
A vad viharok —
Mint te, csöndes, nyugvó tenger,
Mint te meghatod.

Oh, e mély tekintet fénye
Mindent átfűrősz,
Ég és tenger szeliden ring
Egymás karja közt.

Ott fenn áldón, tündöklően,
Tisztán ég a nap,
Lenn a földön alszik minden
Rontó indulat.

Mint ha két bős testvér egymás
Karjaiba hull, —
Állnak némán és zokognak
Mozdulatlanul . . .

Togrul, a veresszopó.*

— Tündérmese. —

Duquesnel Félix után francziából: Veress Sándor.

Sariár sah jó hangulatban ébredt föl, bár az éjjel szunyog csípte meg felséges orrát. Első dolga volt, hogy Séhérazádot, a vén anyókat, hívassa, s, bevett szokás

szerint, mondasson el vele egyet ma is a «Tizezerkét éjszaka» meséiből, melyeket csak ő ismert, s melyek mézédésen folytak ajkairól.

Séhérazád nem kérte sokat magát és kezdte eképpen:

— Élt egykor Perzsiában, Mesid városában, két testvér, kik mindketten feltűnő szép emberek voltak. Gyöngéden szerették egymást. Mind a kettő poéta volt.

Az idősebb, Mohamed, szelid volt, mint a nő, széles vállai, fekete szeméi dacára, a melyek villámot szórtak. Mesteri kézzel faragta a könnyű költészet rímeit, melyek annyira fülbemászók voltak, hogy, ha költeményeit felolvasta, a fül édes zenét vélt hallani.

Cassib, a fiatalabb, ellenkezően nyulánk termetű volt, halvány, áttetsző arczzal, nagy kék szemekkel; de e nőies külső alatt páratlan erély és hősies szív lakozott. Bátyjától eltérően, a szatírás költészetet művelte, mely véig marta áldozatait.

Ennyire igaz, hogy a természet szereti az ellentéteket!

Mohamed és Cassib pompás palotában lakott, rózsás-kert kellő közepén s a belső udvar finom faragású oszlopai medenczében tükröződtek vissza, melynek csörgedező vize kellemesen hűsítette le a levegőt.

Édesen, egyetértésben folytak itt napjaik, felséges egyhangúságban: verseket komponáltak, elábrándozva hallgatták az andalító zenét, s fürödtek a zöld márvány-medenczében. És, miután nő sohasem tette a lábát hajlékukba, testvéri barátságuk szilárd és felhőtlen maradt.

Egy napon, szürkület felé, Cassib, ki reggel óta nem látta bátyját, réz-pálcikájával ráütött a czintányérra, mely a levegőben függött vörös selyemzsinóron. Ali,

a fekete rabszolga, legott megjelent, s földig hajtotta magát, parancsára várva.

— Mondd meg Mohamednek, az uradnak, szólj neki Cassib, hogy a nap a tengerbe kezd merülni s itt a vacsora ideje.

— Uram, felelte Ali, még mélyebben meghajolva, az én uram, Mohamed nincs itt, és senki sem látta őt tegnap óta.

Cassib megijedt s embereket küldött ki a Mohamed keresésére az egész városban. Mindhiába. Az éj sikertelen keresésben telt el, s a mint a hajnal be kezdte aranyozni az eget, mindnyájan kimerülten, lehorgasztott fővel, dúlt arczzal, de Mohamedről semmi hírről tértek vissza.

Cassib könybe lábadva kereste fel a vén Atabecet, ki minkettőjüket felnevelte a szülei halála után, és elmondta neki aggodalmait. Atabec, kinek böcsesége kimeríthetetlen volt, szomorún csóvalta ősz fejét, melyben biztos ítélet lakozott.

— Itt, — mondta komolyan — más okot kell keresni, mint emberi kezet. Semmi kétség, Cassib, hogy a zsenik, ezek a gonosz szellemek, ragadták el a testvéredet. Ime, ezek az okaim e feltevésre: Értésemre esett, hogy a költők egy idő óta titokzatosan eltűnnek egész Perzsiából, sőt még Egyiptomból s nagy Tatórszágból is, a nélkül, hogy többé nyomukra lehetne találni. A bátyád legutóbbi költeménye Nobeg-dzanáról, mely még nem volt viaszba vésve, de melyet te könyv nélkül tudsz, s melyből nekem töredéket olvasott fel, a leghíresebb költők közé emelte őt. A zsenik bizonyosan féltékenyek lettek erre az isteni ihletre.

* A BUDAPEST jubileumi albumából.

vallásfelekezeti különbség nélkül?! Bizonyára azért, mert istenországa befogadására még kövecses a talaj a mi sziveinkben és nem engedi behatolni a krisztusi szeretet érzelmét. Pedig be' sok Bertalanéjt, eperjesi vértörvényszéket, Muhit és Mohácsot lehetne ennek a szeretetnek nem annyira hirdetésével, mint *gyakorlásával* megtakarítanunk hazánknak és vallásfelekezeteinknek egyaránt!

Légy tehát üdvöz, szent karácsony ünnepe!

—k.

Sárosvármegye közigazgatási állapotáról szóló alispáni negyedévi jelentés.

A közigazgatás vezetése és menete a lefolyt időszakban is zavartalan volt.

A külső hivatalok tevékenységét a községi közmunka átvétele, a jövő évi újoncsozások előmunkálatai, a tenyésztéstudományok vizsgálata s a községek ügyvitelének és pénzügyének megvizsgálása vették nagyrészt igénybe.

A főispán úrral együttesen megvizsgáltuk a székcsői, felsőtarczai és alsótarczai szolgabírói hivatalok, úgyszintén Bártfa és Kisszeben sz. kir. városok polgármesteri hivatala-, tanácsa-, árvaszéke-, pénztára- és rendőrkapitányi hivatalának ügyvitelét és pénzügyét. A vizsgálatok eredménye általánosságban kielégítő volt.

A főispán úr a nyugdíjazás folytán megüresedett tapolyi járási orvosi állásra dr. Steinauer János helyettes járásorvost, és a tapolyi járási írnoki állásra Kreis Lajos sírkövi járási szolgabírói díjnokot kinevezte.

A Széchenyi-kör népnevelési szakválasztmányja, a magyar nyelv és beszéd sikeres tanítása és terjesztése körül szerzett érdemek elismerésül, a várm. köznevelési alaphoz nyújtott segélyösszegekből Béres István megyei r. k., Demjancsik Antal csendespataki g. k., Fleischmanné Frank Júlia eperjesi izr., Lázár Emil décsői g. k., Reményik László berkii ág. h. ev., Szabó István erdővágási ág. h. ev., Ujvári Anna gergelylakai r. k. elemi-iskolai tanítókat, illetve tanítónőket, és Altmanné Róth Józsa eperjesi izr. egyesületi óvónőt egyenkint 50 kor. jutalomdíjjal és elismerő-oklevéllel tüntette ki.

A jövő évi újoncsozások előmunkálatai a községeknek és sorozójárási hatóságoknak most vannak foganatban.

Az országgyűlési képviselőválasztók 1909. évre érvényes névjegyzékéi a központi választmány által egybeállítván, összeírattak:

az eperjesi választókerületben	2849
a kisszebeni	2405
a bártfai	2515
a héthársi	2434
a girálti	2096
a zborói	2751

összesen 15,050 választó;

összehasonlítva ezen számot az elmúlt évben összeírt 14,525 választó számával, kiderül, hogy a jövő évi választók száma 525-tel szaporodott.

A közbiztonsági állapot a lefolyt időszakban általánosságban kielégítő volt.

Szeptember 1-jétől november végéig összesen 185 drb útlevelet adott ki; az elmúlt év hasonló időszakában kiadott 470 drb útlevelet, így tehát ezidén 285 drb útlevelet kevesebb lett kiadva.

Az elmúlt időszakban 26 községben összesen 35 tüzeset fordult elő, és pedig: Eperjes és Bártfa szab. kir. városokban, Sebeskelmes, Héthárs, Magyarjakabfalva, Palonca, Sárosközszeg, Gombosszentgyörgy, Vörösalma, Andrásvágás, Gergelylaka, Felsősebes, Pétervágása, Kisszabados, Tapolyhermány, Felsővízköz, Ruzsoly, Tizsény, Komlóspataka, Bányavölgy, Sárosgörbény, Pécsújfalu, Hutás, Biharó, Felsőfenyves és Lubotény községekben. Az elhamvasztott vagyon nagyrészt biztosítva volt.

A törvényhatósági közutak kezelése és fentartása a rendes keretekben mozgott.

Az előirányzott fedenyag bizottsági felülvizsgálata minden vonalon megejtett.

A folyó évre előirányzott építkezések befejeztettek, melyek nagyrésztben már felül is lettek vizsgálva.

A beruházási hitel terhére a bártfa—galbató—izbyi törvényhatósági közúton épült Végpetri—Galiczia közötti 5 km. szakasz már teljesen elkészült, a munkálat felülvizsgálata megejtett és ezen vonal a forgalomnak át is adatott.

A közegészségügyi állapot az elmúlt negyedévben kedvező volt ugyan, de, viszonyítva az előző évnegyedhez, rosszabbodott, a mennyiben úgy a megbetegedések, valamint a halálesetek száma is szaporodott.

Előtérben állottak a légző- és emésztőszervek hirtelen és lobos bántalmái; számos községben fertőzőkórok is, melyek sokhelyütt járványos jellegűek.

Szeptember, október és november hónapokban a következő fertőző-kórok kerültek megfigyelés alá:

A roncsoló-toroklob 40 esete, még pedig Eperjesen 8, meghalt 1, Hétháron 4, meghalt 1, Zsebfalván 4, meghalt 2, Sóbányán 3, Felsősebes, Nagysáros, Sároszentimre, Magyarjakabfalva és Sebesalga községekben 2—2, meghalt 3, Alsósebes, Terjékfalva, Ásgút, Felsővízköz és Sóbánya községekben 1—1.

A vörheny 201 esete, még pedig Eperjesen 46, meghalt 3, Szentkeresztben 18, meghalt 2, Rózsadombon 16, Orkuta és Úszfalván 13—13, Bátorhegyen 12, Nagysároson 9, Ladomérmezőn 15, meghalt 2, Kisgombáson 12, meghalt 2, Ladomérvágáson 8, Bertóton 5, Felsőodor, Körmos, Frics és Monyhádon 4—4, Benedekvágáson 5, Nyársárdó és Kapiban 3—3, Alsóodor, Alsómerse és Felsőmersén 22, meghalt 3, Ruzsoly, Alsókomárnok, Töltszék, Szinye, Somos, Jakabvágása, Sóbánya és Tótsóváron 1—1, meghalt 2.

A kanyaró 46 esete, még pedig Bajor- és Berkinben 17—17, Sárosizsén 12.

A hasihagymáz 47 esete, még pedig Felsőkányán 24, meghalt 5, Remenye és Hazslinban 6—6, meghalt 1, Benedekvágáson 5, Berzenke, Keczerpeklén és Tapolyhanusfalván 2—2, meghalt 1.

A hökhurut 210 esete, még pedig Palonczán 85, meghalt 2, Hétháron 98, meghalt 4, Girálton 25, Gergelylakán 2.

A bárányhimlő 8 esete, még pedig Eperjesen 6, Kende és Szentmihályfalván 1—1.

A fertőzőkórok terjedésének megállítására a kellő óvintézkedések megtétettek; számos helyütt az iskolák bezárattak.

Orvosrendőri hullaszemlék és boncolások 18 esetben ejtettek meg.

A közegészségügy rendezéséről szóló 1908: XXXVIII. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás értelmében a várm. községei 20 orvosi körbe beosztattak, és ezzel az eddigi közegészségügyi beosztás, mint a közegészségügy követelményeinek meg nem felelő, hatályon kívül helyeztetett.

Az idézett törvénycikk a községeknek bábákkal való ellátását is szabályozza, olyképpen, hogy minden 800 lakossal bíró község köteles okleveles bábát alkalmazni, az ennél kisebb községek pedig alsóbbrendű tanfolyamon képezett bábákat kötelesek alkalmazni, mire nézve az intézkedések folyamatban vannak.

Míg a körorvosok törzsfizetését, mely 1600 koronában van megállapítva, valamint az évi helyi pótlékot, mely 1200 koronát kitehet, nemkülönböztetve az évi segélyt az államkincstár viseli, addig a bábák fizetése csakis a községeket terheli és az államkincstár csak kivételes esetekben a baba helyi pótlékát viseli, mely 100 koronánál többet ki nem tehet.

Mint hogy a községi bábák évi járandósága, a mely 500 lakoson alul 60; 1000 lakoson alul 100; 1800 lakoson alul 180; 1500 lakoson felül 240 koronánál kevesebb nem lehet, helyi viszonyainkra való tekintettel elég magas és a községek jelentékeny megterhelését fogja okozni, ezen teher enyhítése érdekében igyekezni fogok odahatni, hogy a kisebb és egymáshoz közel fekvő községek lehetőleg közös bábát alkalmazzanak.

Az állategészségügyi állapot az előző évnegyedhez képest kedvezőbb volt, a mennyiben a fertőző állati betegségek a megelőző évnegyedben 106, a lefolyt negyedben pedig, a lépfene, ragadós száj- és körömfájás és a sertésorbáncz csökkenése folytán, már csak 68 községben uralkodtak.

Uralkodott a lépfene 7, a ragadós száj- és körömfájás 2, a juh-rühkór 8, a sertésorbáncz 39, a sertésvész 8 s a veszettség 7 községben, összesen 68 község.

Megszűntek a fertőző állati betegségek az alsó- és felsőtarczai, a sírkövi, tapolyi és szekcsői járásokban teljesen, úgy, hogy e járások községeiben zárlat fenn nem áll.

A tapolyi járásban fertőzve és zárlat alatt van rühkór miatt 2, sertésorbáncz végett 1 és sertésvész szórványos uralgása miatt 1, összesen 6 község.

A f. év utolsó negyedében az időjárást szárazság

Elragadták a bátyádat, az bizonyos, sirasd tehát őt összes könyveiddel, mert valóban nem látod őt soha!

Cassib három napot és három éjszakát élt át kínzó fájdalmak közt, gyászba öltözve, hamúval a fején. Azután nekibátorodott, hétszer a mellére ütött az öklével, fogta a vándorbotját, s megesküdött Ahrimanra, az átkozottra, hogy csak édestestvérét jobbkézén fogva, tér haza.

Ezzel megindult és ment pihenés nélkül, több, mint egy hónapig, hegyeket mászva, síkságokon átvergődve, erdőkön, folyókon átgázolva, anélkül, hogy valami jelt talált volna, mely testvére nyomára vezetné.

Egy napon halálra fáradva, éhségtől gyötörve, kihólyagzott lábakkal leheveredett tó partjára, hogy kipihenje magát, mielőtt útját tovább folytatná. Kétségbeesés vett rajta erőt. Zokogásától visszhangzott a közeli berek és könyei felgyűrűzték a tó sima tükrét.

Hirtelen szél támadt, a tó felduzzadt és erős hullámszamba jött. A habzó, tarajos hullámok kicsaptak a partra, meg visszahúzódtak, letépett virágokat és kagylókat hagyván maguk után.

Cassib körültekintett és kékpikkelyes halat pillantott meg a fővényen, mely már alig lélekedett s majd megfuladt a szárazon; az oldalai erősen fuvódtak le-fel s arany szemével könyörületért látszott esedezni.

Cassib jó muzulmán volt. Megfogta tehát a kék halat és gyöngéden visszatette a tóba. Alig verdeste a hal szökdecselő farkával a vizet, mikor víztőlcsér szökent fel szédítő gyorsasággal, mely, a mint hirtelen ismét lemélyedt, rózsás szárnyú tündér magaslott fel Cassib előtt, eme szavakkal:

— Te megmentetted, Cassib, mert én fogoly voltam ebben a tóban, aranyhal testébe zárva, az ellenségem:

Dóhás zseni varázslata által, és csak úgy nyerhettem vissza ismét tündéri alakomat, ha valamely emberi lény szájalomból vasszadob a tóba. Már majd meghaltam; neked köszönöm életemet, és hálás leszek irántad. Tudom, mit keress; ismerem a börtönt, hol a bátyád nyög. Oda vezetlek tehát. Ott azonban véget ér a hatalmam. Azután egyedül tetőled, bátorságodtól és ügyességedtől, függ a vállalat sikere.

E szavakra négyszer belefújt éleshangú smaragdsípba, mely derékóvzóló csüngött alá, s a levegőt legott négy óriás keselyű roppant szárnyai homályosították el, melyek a világ négy tája felől repültek elő.

— Terítsd földre a köpenyedet, és ülj rá mellém, — mondta a tündér Cassibnak.

Cassib szót fogadott; mire a négy keselyű csőrébe kapta a köpeny egy-egy csücskét, és magasan a légbe szállt velök, hogy pár pillanat múlva hegy tővében tegye le terhét, s azután a tündér intésére eltűnjék a szemhatáron.

— Ennek a hegynek csücskén van bátyád, — mondta a tündér, — itt kell őt keresned. Menj tehát Isten hírével; szedd össze minden bátorságodat, mert ezer nehézséget kell legyőznöd, mégpedig egymagadnak, mert, mint mondtam, nekem nincs megengedve, hogy még tovább kísérjelek. Itt van azonban becses talizmán, mely diadalra segít a nehézségek fölött, melyek elédbe tornyosulnak; ritka talizmán ez, hű nők szemhéjaiból összevarrva. Tapasztalni fogod a hatalmát, ha megérinted s ezt mondd: «Allah, légy velem!» Ha azonban a hegycsücskre érsz, ennek is megszűnik az ereje... Ah! még egy fontos figyelmeztetés: Ne mondd, hogy költő vagy, ne mondd és ne is engedd senkitől sem sejténi!

— Miért? — kérdezte Cassib csodálkozva.

— Nem felelhetek a kérdésedre, de később majd meglátod, hogy nem üres tanács, melyet itt adok. Eltévedt házalonak add ki magadat, ki véletlenül vetődött erre a vidékre...

Cassib tíz napig ment s küzdenie kellett repülő békákkal, óriás kígyókkal, egész sereg törpével, kik megrohanták, tépték a haját, a fülébe fújtak, a szemébe köptek. Majd röpülő-homokos vidékekre jutott, hol derékig süppedt alá; majd kopár, hőségtől repedezett síkságokon vergődött keresztül, hóborította hegycsücsöket mászott meg vérző kezekkel, lábakkal. Talizmánja azonban átsegítette minden veszélyen.

Végre a hegy legmagasabb csücskére küzdötte föl magát. Itt pompás park tűnt a szemébe. De csak sűrű csaliton keresztül juthatott bele. A galyak csapokdtak az arcát s titokzatos hangok szidták, fenyegették a világ minden nyelvén. Cassib azonban megérintette a talizmánját, s «Allah légy velem!» szavára a galyak szétnyíltak előtte, a hangok elhaltak.

Így jutott a bűbajos kertbe, tele illatos virágokkal, melyeket aczélvállfűzős, gyémántszemű légyraj dongott körül. Mindenfelé ezerszínű rózsabokrok pompáztak, fehér jázminok, biboros digitálisok, szegfűk, bazsarózák, violák miriádjai által környezve. Hosszú fásor, arany poronddal behintve s narancsfákkal segélyezve, vezetett a márvány-kastélyhoz.

Ekkor sajátos lényeket vett észre, melyek a kastély őrei lehettek; emberekhez hasonlítottak, de kétszerte magasabbak voltak és vékonyak, mint a vessző. Fej helyett roppant gömbben végződött testök, négy-szer akkorában, mint az emberfej, melynek csak éppen

jellegzi, s az egész őszi alatt esőzés úgyszólván nem is volt. November első napjaiban hirtelen hideg állott be s már november 4-ikétől kezdve erős fagyok jelentkeztek, november második felében volt csekély havazás, azóta az idő állandóan hideg, szeles.

A mezei munkák a nagy szárazság miatt csak későn nyertek befejezést. A korán beállott fagyok miatt a kapás növények kiszáradását sietve kellett végezni a gazdáknak; sőt e miatt egyesek károkat is szenvedtek, mert október 20-ika táján váratlanul igen erős északi fagyok voltak. Az őszi vetések éppen a szárazság miatt igen gyengék; sok helyen ki sem keltek.

A répa-félék és burgonya mindenütt el vannak verelve, vármegyénkben az idén is kiváló termék adtak és a burgonyának minősége is elsőrendű.

A káposztatermés is kielégítő volt, mégis kevésbé, mint az elmúlt évben, s azért az árak is emelkedtek.

A kerti vetemények terméseredményei kielégítőek, úgyszintén bő termés mutatkozott a gyümölcsben, különösen szilva- és almában, mely gyümölcsöt igen olcsón lehetett vásárolni.

A sarjútermés is kielégítő volt s ezidén a vármegye területén nem igen lesz takarmányban hiány, sőt több helyről eladó készleteket is jelentettek, melyek elég magas árakon kelnek, mivel a délvídeken, különösen Dunántúl, a takarmánytermés igen rossz volt.

A gabonaforgalom ezidén elég élénk, a jótermés folytán a kínálat nagy s az árak mégis magasak.

Állati termékekben, mint vaj, tej, túró, tojás, a piacon csekély a kínálat, miért is azok csak felette magas árakon vásárolhatók.

A napszámbérek ezidén némileg csökkentek, bár gazdasági cselédekét ezidén is nehéz kapni.

A vm. Gazdasági Egyesület az elmúlt negyedévben Eperjesen igen sikertűlt gyümölcs-, kertészeti és méhészeti, valamint baromfi-kiállítás és vásárt rendezett. Ezenkívül Palocsán, Girálton és Keczerpeklénben sikerült szarvasmarha-díjazások tartattak, mely díjazásokon 1500 kor. államdíj osztott ki. Az állatdíjazásokra a felhajtás különösen Girálton és Palocsán igen nagy volt, a minőség pedig különösen Girálton kiváló.

A lótenyésztő-bizottság Eperjesen csikódíjazást rendezett, mely alkalommal 800 kor. lett kiosztva a kistenyésztők között. Sajnos, hogy ezen csikódíjazások iránt a kisgazdák kevésbé érdeklődnek.

Folyó év őszi ismét nagyobb mennyiségű fajbaromfit osztott ki az egyesület kedvezményes áron a baromfi-tenyésztők között, valamint nagyobb mennyiségű bevásárlás is eszközölhetett az állam által, éppen a megtartott baromfi-kiállítás alkalmával.

A bekövetkezendő télen a Gazdasági Egyesület, a földművelésügyi minisztérium anyagi támogatásával, Kapiban s esetleg Lemesen kosárfonó-tanfolyamot rendez; ezenkívül a várm. gazdasági egyesület a vármegye több községében gazdasági szakelőadást is fog tartani.

Folyó évi november 30-ikán tartotta meg a gazdasági egyesület rendez őszi közgyűlést; ekkor állapít-

tott meg az egyesület 1909. évi költségelirányzata és munkaprogramja.

Október folyamán a Sárosvármegyei Mezőgazdasági Szesztermelői Szeszfinomító és Szeszértékesítő Szövetkezete is beszámolt közgyűlésén az elmúlt év eredményeiről. Az évi zárszámadások ezidén is kedvező eredményeket tüntettek fel, a mennyiben, a beváltási alapár levonása után, 136,575 kor. 87 fillért tesz ki a fölösleg.

Eperjes, 1908. decz. 11.

Tahy József,
alispán.

Városi közgyűlés.

— 1908. decz. 19. —

Eperjes sz. kir. város képviselőtestülete december 19-ikén igen látogatott ülést tartott, melyen *Kraycell* Aladár polgármester elnököl. Napirend előtt *Roskoványi* Miklós interpellált a vízvezetési zavarok ügyében. Az interpellációra *Faragó* József v. tanácsos válaszolt. Válaszában kiemelte, hogy a vízvezetési bajok alapok a nagy szárazság, mely Európaszerte észlelhető és másutt még sokkal nagyobb zavarokat idéz elő a vízszolgáltatásban, mint nálunk. De éppen erre való tekiutattal óvatosságnak kell lenni, és így elrendelte volt, hogy a 18-órás üzem 14 órára redukáltassék, mert félő volt, hogy a fennálló vízszegénység mellett a 18 órás üzem a nyári zavarokhoz hasonló állapotokat idézne elő. A 14 órás üzem mellett pedig a kutak vízszintje változatlan. De folyománya ennek az, hogy éjjel nincs víz. Az interpelláló azt is kérdezte, vajjon igaz-e, hogy a Sebesufka-patakot bekapcsolták a vízvezetékbe? A Sebesufka bevezetése nem történt meg, de minden előkészület megvan, hogy abban az esetben, ha a mostani száraz őszi, február, március havában még nagyobb vízhiányt idézne elő, hogy a Sebesufka-patak szűrt víze a városba bevezetessék, nehogy a közönség a malomárokra szoruljon, melynek fertőzött víze a legnagyobb katasztrófákat idézhetné elő. A tanács egyébként 10 új kút fúrását tervezi, a mely azután a szükségletet kielőn ki fogja elégíteni. A fúrások költségét a vízvezetési jövedelemből fedezik. A mi a víz-órákat illeti, azok a telepen bármikor ellenőrizhetők. A feltűnő túlfogyasztásnak is itt-ott már okára akadt a haztulajdonos. Így például az egyik helyen a vezeték meg volt repedve és a kiömlő víz utat talált a csatornába. Mindenütt vannak a kezdetnek nehézségei. Itt is. Kéri tehát azok jóindulatu megítélését.

Ezután megállapította a közgyűlés az 1909. évi városi legtöbb adót fizetőknek lapunkban már közölt névjegyzékét, mely határozat ellen a közhírtételtől számított 15 nap alatt felebbezésnek van helye. Nagyobb hullámokat vert föl a r. kath. elemi fiúiskola 1909. évi költségvetésének megállapítása. A város ugyanis eddig fix összeggel dotálta a fiúiskolát, de nem folyt be a költségvetés megállapításába. A közg. bizottság azonban, a tanítók lakbérügyének kérdéséből kifolyólag, megállapította, hogy a város az iskola fenntartója, tehát a lakbérkiegészítés őt terheli. Erre a város bekérte

a fiúiskola költségvetését és ebből egy 3800 koronás kiadási tételt, melyet a hitközség a «Sancta Maria»-intézetnek szolgáltatott ki, törölt azzal az indokolással, hogy ez külön ügy, mely a fiúiskola költségvetésébe nem foglalható. A tanács és szakosztály eme álláspontját sokan úgy fogták fel, hogy a város a «Sancta Maria»-intézettől a 3800 koronát, melyet az intézet alapításakor felajánlott, meg akarja vonni. Pedig ily szándéka senkinek sem volt. Ebben a kérdésben az eperjesi r. kath. hitközség nevében *Zaborovszky* Béla prépost-plébános, egyházi elnök és *Uhlarik* Mátyás világi elnök az ügyet megvilágító körirattal is fordultak a képviselőtestület összes tagjaihoz. A kérdés tárgyalásánál felszóltak *Zaborovszky* Béla, dr. Mikler Károly, dr. Dobay Zsigmond, dr. Flórián Károly, dr. Rosenberg Mór és *Uhlarik* Mátyás. Végül is egyhangulag elfogadta a közgyűlés a fiúiskola dolgában kelt tanácsi javaslatot, azzal a hozzáadással, hogy a r. kath. hitközségnek a «Sancta Maria»-intézet céljaira járó és a város által az intézet alapításakor vállalt évi 3800 korona a városi költségvetésbe a megfelelő helyen bevétezzék.

A közgyűlés ezután az 1909. évi városi költségvetést tárgyalta, melyet, többek hozzászólása és az előző pontnál tárgyalt 3800 korona fölvétele után, változatlanul elfogadott. Miután azonban úgy a két izrealita hitközség, valamint az ág. hitv. evangélikus egyházközség érdekében indítványozták dr. Rosenberg Teofil, dr. Rosenberg Mór és dr. Mikler Károly városi képviselők, hogy ezen hitközségek iskolai segélye méltányosan felemeltesse, a közgyűlés a felekezeti iskolák «igazságos arány» szerint való segélyezésének kérdését tanulmányozás és javaslatlétel végett a tanácshoz utasította. Nagyobb érdeklődést keltett még a katonai csapatkórház építésének ügye. A tanács azt javasolta, hogy a munkálatot a közgyűlés ne a 8000 koronával olcsóbb 14 részletvállalkozóra, de *Gasch* és *Szántó* általános vállalkozóra bizza, mert így a munkának kellő időben és megfelelő módon való elkészülése inkább van garantálva, úgy, hogy végeredményben a *Gasch* és *Szántó* ajánlata, bár számszerűleg mintegy 4%-kal drágább (160,000 koronás munkáról van szó), végeredményben mégis olcsóbb. A szakosztály ezt az álláspontot szótöbbséggel szintén magáévá tette. A közgyűlésen dr. *Rosenberg* Mór fejtette ki az ellenvéleményen lévők indokait. Ámbár egyes képviselők még a részletajánlkozók nevének felolvasását kívánták és mások még szólani akartak, az elnök a vitát bezárta és a névszerinti szavazást elrendelte, melynek eredményeképpen a közgyűlés a tanácsi javaslatot elfogadta. Ez ügy részleteiről lapunkban még külön is szólunk. A közgyűlés ezután elfogadta a szakosztály javaslatát *Bruck* Sándor malombérlő bérleti szerződésének meghosszabbítása, és a tanács javaslatát *Krizs* Ágoston r. kath. elemi iskolai tanító nyugdíjjogosultságának megállapítása ügyében; elhatározta a ragályos betegségek terjedésének megállítására ügyében kelt városi szabályrendeletnek a belügyminiszter kívánta pótlásait és bérbeadta a tanácsi javaslat értelmében a czemétei üdülőhelyet.

bübján volt nagy pamacs vörös haj, négy szemmel egyetemben, úgy, hogy mindenfelé láthattak.

A mint megpillantották őt, ketten feléje tartottak. Ekkor ismételte mondókáját:

— Szegény mocsuli kereskedő vagyok, eltévedtem, engedjétek meg, hogy kissé megpihenjek!

Anélkül, hogy hallgatnának rá, az egyik állásba vágta magát, hogy gyomron vágja őt roppant fejével, utánozva a hajdankor híres faltörő-kosát.

Cassib hirtelen félreugrott és a szörnyeteg, egész erővel nekilödülve, eltűnt a térben anélkül, hogy érintette volna őt.

Erre a többi szörnyetek minden oldalról fenyegetően közrefogták emberünket, mikor kedves csengésű női hang parancsolón felhangzott:

— Félre, kutyák, takarodjatok a szemem elől! És a szörnyetek meghajtották magukat s eltűntek.

Cassib gyönyörű termetű, fiatal nőt látott maga előtt, kinek fátyol fődte arcát, úgy, hogy csak szeméi látszóttak ki.

— Ki vagy te? — kérdezte — és mi módon tudtal ide behatolni?

— Mocsuli kereskedő vagyok, eltévedtem! — mondta, szerepére emlékezve.

Erre pompás szöveget terített ki a szép nő előtt kinek a szeméi felcsillantak a sok drágaság láttára. Elkápráztatva, fátyolszövetet akart megpróbálni, leoldotta saját fátyolát és Cassib elkabult a nő csodás szépségétől. Sajnátságos érzés fogta el, melyet eddig még nem ismert. A fiatal nő szintén gyöngéd érzelmekkel szemlélte Cassibot, ki, mint tudjuk, szép volt, mint Apolló.

— Kövess, mondta — jer palotámba, míg a vén szörnyeteg haza nem jön. Választani akarok árúid közül. Azután, szegény fiú, tovább kell állnod, hogy menekülj a halálos veszedelemből, mely itt fenyeget.

Cassib követte a szép nőt terembe, melyek hallatlan pompával voltak berendezve, s melyeknek az ajtó maguktól nyitak fel előtte.

E fogadtatás által felelőre, Cassib megkoczkáztatta a kérdést:

— Szépség királynője, minek neked ezek a szövegetek! E zárt falak számára akarod magadat felékesíteni? Hiszen csak az emberek tekintetéből féltel meg, szép vagy-e? Miért nem szállasz le eme hegyekről, hogy bámultasd magadat a síkság városaiban?

— Oh, felelte a szép nő sóhajjal, nem jószántamból vagyok én itt, s nem én tölem függ, hogy szabaduljak innen. Én Zobédia vagyok, az egyiptomi szultán

leánya. Nagyon boldogan életem atyám udvarában, mikor ősz-szakállú, vén ember jött hozzánk, a ki a perzsa költők fejedelmének mondta magát s megkérte atyámtól kezemet, mert ő, mint mondta, felér a föld összes fejedelmeivel. Atyám ötvenet veretett talpára, hogy szemtelenségeért meglakoltassa. Két nappal rá aztán mély álomba estem s mikor felébredtem, ebben a várban találtam magamat, Togrul mellett, kinek csak neve említésére is reszketnek az emberek.

— Hogyan? — kérdezte Cassib, hát Togrulnál vagyok itt, a poéták királyánál, Perzsia dicsőségénél?

— Igen, Togrulnál vagy, — felelte Zobédia, Togrulnál, a nagy költőnél, vagyis inkább a gaz varázslónál, a «versszopó»-nál, ki, ha itt volna, most velem együtt te is halálfiá volnál... szerencsére úton van s csak holnap tér haza.

Alig mondta ki e szavakat, hirtelen elsápadt, és reszketni kezdett, majd felszökkenve, e szavakia fakadt:

— Végünk van! Oda vagyunk? Íme, már megjött, hamarabb, mint vártam! Bizonyosan újabb áldozatot hoz magával. Bújj el; fojtsd vissza még a lélekzedetet is, s várj, míg érteid jövök!

E szavakkal sötét kamrába tolt be Cassibot, melynek bezárta titkos ajtaját.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a tevélyt, meggyógyítja a köhögést, váládékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarokhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mintegy értéktelen utáztatokat is kínálnak, hírván mindenkit „Roche” eredeti orzomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjt)

„Roche”

Legjobb orvosi rendelésre a gyógyszerártervezés. — Am. Szegetszki 4-11-1111

Az ipartörvény revíziója.

Írta: Gelléri Mór.

Azzal a levéllel, a melyet *Szterényi* József államtitkár az ipartestületek országos kongresszusához intézett, az ipartörvény revíziója új szakba lépett. Eddig az államtitkár tervezte nagy ipari törvénykönyv tárgyalása és vitatása körül folytak a csatározások, melyek sorompóba szőlőtarták a kis- és nagyipar, a szervezett és nemszervezett munkások ezreit, a szociológusokat, a jogászokat és az érdekeltség még szélesebb és távolabbi rétegeit. Nem szenved kétséget, hogy valamennyi oldalról erősen ostromolták az új erődtési terveket; és az építő nem tehetett egyebet, mint hogy engedjen az ostromlóknak. Visszavonta tehát az egész bástyát és csak a felvonó-hidat hagyta meg, mely a régi állapotból az újba átvezetni hivatva lesz. Más szóval, az előttünk fekvő tervezet gyökeres átalakuláson fog keresztül menni, alaposan lesóványodik, mielőtt új formájában ismét megjelenik a magyar glóbuszon.

Szterényi József mindenesetre nagyot és szépet akart. Nemcsak régi panaszokat akart javítani, hanem újat is akart teremteni, hogy a szociális törvényhozás terén megelőzze az egész művelt külföldet. És ha javaslatának úgynevezett szociális részei például valamely nagy iparállamban jelennek meg, bizonyára több méltánnyal és elismeréssel fogadják vala ezeket, mint nálunk, a hol a gyáripari és munkáviszonyok még nem eléggé konszolidáltak és nem eléggé kiforrottak.

Marad tehát a régi keret, újabb javításokkal, kiegészítésekkel, toldással, foltozással. A képeztést kissé jobban kell megrendszabályozni, az iparoktatást fejleszteni, az ipartestületeket javítani, általánosítani. Röviden: az új ipartörvény majdnem kizárólag a magyar kézműipar körére és érdekeinek határozottabb védelmére fog szorítkozni; a mi nem is baj, nem is hiba, mert ezek az érdekek negyedszázad óta tartó heves ostromban könyörögnek figyelembevételért. És az új törvény teljesíti hivatását, a kisipari termelés tökéletesítése és a kisipari szervezet javítása által védelmet nyújt egyrészt a kontárok és a tisztességtelen verseny ellen, másrészt, ha ezek révén a fogyasztóközönség érdekeit is megvédelmezi. Szociális téren még nagy a forrongás, a munkaadók csak most kezdenek szervezkedni. Küzdjék ki előbb az első harcokat, élesítsék a fegyvereket, gyarapítsák hatalmi eszközeiket és azután jöjjen segítségükre a törvényhozás, mely könnyebben fog boldogulni, ha már gyakorlati tapasztalatokra alapítja közhasznú intézkedéseit. E szempontból tehát öröndetes az e téren beállott és főntebb jelzett fordulat, mert még nem korszakot alkotó szociális munkára van szükségünk, hanem elsősorban a kisipar rég mutogatott és itt-ott elmérgesedett sebeinek az orvoslására. Est a munkát gyorsítani kell, a másikat pedig érlelni, mert ennek csak érlelő megfontolás után lehet sorát ejteni.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A Széchenyi-kör bálja iránt nagy az érdeklődés egész vármegyénkben. A bált rendező hölgybizottság f. évi december 21-ikén tartotta alakuló-értekezletét, melyen a férfirendezők közül is

Cassib kíváncsian kandikált ki az ajtó hasadéka s töpörödött, vén embert látott belépni. Hosszú ősz szakállá térdeit verte. Két szerezcsen rabszolga volt vele, kik összekötözött embert hoztak magukkal.

A szörnnyeteg intett nekik, mire azok kivették a foglyot, s üres kézzel újra visszatértek, némán várva urok parancsára.

Togrul, mert ő volt, közeledett Zobéidához s durván szólt hozzá:

— Zobéida, — mondta, — kivel beszélgettél te, mikor beléptem?

— Senkivel, — felelte Zobéida, a te pompás ver-seidből mondtam el fenhangon egy párt, hogy annál jobban csodálhassam azok szépségét.

Togrulnak hízelgett a dolog és lecsillapodott. Majd körüljárta a szobában és távozni készült, mikor észre-vette Cassib batyuját a szövetekkel.

— Mi az? — kérdezte. — Honnan ezek a rongyok?

— Kereskedő járt itt, az hagyta ezt az én számomra.

— Kereskedő? Hogy merészel a palotámba hatolni, és te merted őt fogadni? Eltűntették őt, azt hiszem?

— Nem, megparancsoltam, hogy kiméjjék életét és hagyják őt szabadon távozni, — felelte Zobéida.

— Ah! Te parancsoltál? Nem tudod, hogy itt csak én parancsolok?

Ezzel intett a két rabszolganak. Ezek megragadták a szegény fiatal nőt, s pillanat alatt béklyóba verték két kezét.

többen megjelentek. A szép számban összegyűlt tagokat a Széchenyi-kör elnöke: br. *Ghillány* Imre üdvözölte s vázolta azokat a körülményeket, a melyek a Széchenyi-kört a bál rendezésére készítették. Ezután dr. *Wallentinyi* Samu terjesztette elő a megbeszélésre váró előkészületeket. A rendezőbizottság egyhangulag megállapította, hogy a Kör bálját január 23-ikán, szombaton rendezi a városi Vigadó termében. A bál védnökének a bizottság nagy lelkesedéssel dr. *Berzeviczy* Albertnek a nagyméltóságát kérte fel, a kit megleghangú táviratban üdvözölt a bizottság. A bál elnökének egyhangulag a szeretetreméltóságáról, előzékenységről, kedves egyéniségéről ismert úrnőt, br. *Ghillány* Imrénét választotta meg a bizottság. Már maga a választás is biztosítja a bál sikerét. A bál titkára dr. *Wallentinyi* Samu lett. A rendezői jelvények megállapítására és elkészítésére a bizottság az elnököt kérte fel. Miután még a táncrendben, a meghívó szövegében is megállapodtak, az értekezlet véget ért.

A Kör idegen-nyelvi választ-

mánya ez idénybeli harmadik háziestélyét decz. 22-ikén rendezte. A tagok közt igen élénk francia társalgás fejlődött ki. Egyik tag közölte Bonnefont-nak LES ÉCRIVAINS MODERNES (Modern írók) cz. irodalom-történetét és abból részletet felolvastott; másik két tag pedig a LA REVUE SOCIALISTE (Szociálista szemle), a L'HUMANITÉ (Az emberiség), illetőleg a LE PETIT PARISIEN (A kis párisi) és a LA REVUE BLEUE (Kék szemle) cz. párisi, illetőleg hamburgi (LE P. PARISIEN) folyóiratokat bemutatta. A Kör angol-estélye decz. 29-ikén, d. u. 6-kor lesz.

H I R E K.

— **Kitüntetés.** A király mérki *Piller* Kálmán földbirtokosnak, a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület elnökének, a közügyek és a mezőgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül a m. kir. udvari tanácsosi címet adományozta.

— **Sárosvármegyei tanítók a közoktatásügyi minisztériumban.** A Sárosvármegyei Ált. Tanító-Egyesületnek öttagú küldöttsége tisztelettel decz. 18-ikán gr. Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszternél, Tóth János államtitkárnál és Halász Ferencz miniszteri tanácsosnál, *Szinyei Merse* Félix országgyűlési képviselő és dr. *Tergina* Gyula kir. tan., tanfelügyelő vezetésével. A küldöttség tagjai voltak: Chityil Pál egyes. elnök, Bodnár István, Fleischmann Mór, Köhler József és Székely Adolf. A tanítók kérését *Tergina* Gyula terjesztette elő az Eperjesen létesítendő Tanítók-Háza céljaira engedélyezendő 50.000 koronás, törlesztéses kölcsön és évi 2000 korona államsegély megadása iránt. Egyszersmind rámutatott arra a hazafias misszióra, melyet a sárosmegyei tanítóság e határszéli vármegyében kifejt. Úgy a miniszter, mint az államtitkár és a miniszteri tanácsos nagy elismeréssel adóztak a sárosmegyei tanítóknak; a maguk részéről fontos intézménynek tartják a létesítendő Tanítók-Házat s biztos támogatásukat ígérték. Szinyei Merse Félix országgyűlési képviselő, a ki a küldöttséget kalauzolta, oly

— Börtönbe vele! — kiáltotta Togrul. — Aztán tegyétek tűvé a hegyet s hozzátok elém azt a kereskedőt, hogy megbüntessem.

Ezzel kiment.

Cassib látta a veszedelmet, nem mozdult tehát; feltette magában, hogy bevárja a kedvező pillanatot, hogy Zobéidát kiszabadítsa, s aztán a bátyja keresésére induljon újból.

Elkezdedt a sötétben maga körül tapogatózni s egyszerre csak valami ruganyos dolgot érintett meg a falon, megnyomta. Abban a pillanatban érezte, hogy szédületes sebességgel sülyed lefelé s a másik pillanatban pinczehelyiségben látta magát, a melynek nem volt sem kijárata, sem ablaka, mindazáltal vakító fény világította be, mely a mennyezetből látszott jönni, sokszínű üvegömbökből.

Körütekintve, nagy, magas asztalon a legfurcsább műszereket pillantotta meg, a minőket csak a képzelet teremthet. Együttal kis fekete kutya dörzsölődött hozzá. Lehajolt hozzá, megsimogatta, s ekkor látta, hogy az állat értelmes emberi szeméből könyek peregnek. A kis kutya szájába vette Cassib kabátjának a szárnyát és húzta őt a sarokba, hol elkezdte a földet kaparni.

Cassib szemügyre vette a falat, egyhelyütt mélyedést vett észre, nekivetette a hátát s a másik pillanatban iszonyatos látvány tárult a szeméi elé.

Nagy falmélyedésben vagy tizenöt ember, vagyis

buzgósággal tolmácsolta az intézők előtt a tanítók ügyét, mintha ez a maga személyes ügye lett volna Szeretetreméltóságával és szívélves előzékenységgel nemcsak a küldöttség tagjait, hanem megýenk egész tanítóságát mély hálára kötelezte. A tanítókkal egyidejűleg, ugyancsak Szinyei Merse Félix és dr. *Tergina* Gyula vezetésével, Nagysáros küldöttsége: Langsch Róbert jegyző és Bodnár István áll. isk. igazgató tisztelegtek s a 100.000 korona költséggel építendő új áll. iskolaépülethez 25.000 kor. államsegélyt kértek. A miniszter, államtitkár és min. tanácsos ígérték, hogy lehetőség szerint támogatni fogják Nagysáros hazafias közönségének kérelmét. (Sz. A.)

— **Halálozás.** *Vöröss* Jánosné szül. Nagy Lidia december 18-ikán, életének 59-ik évében, Hódmezővásárhelyt jobblétre szenderült. Az elhunytban *Vöröss* Sándor, az eperjesi koll. főgimnázium tanára édesanyját vesztette el.

— **A kiállítás utóhangja.** Máramarosvármegye iparfejlesztő bizottsága, a melynek felügyelete alatt álló Máramaroszigeti Szöv. és Himzőtanműhely az Eperjesen, nov. 14—18. napjain rendezett «tulipán»-kiállításon oly szép háziipari gyűjteményt mutatott be, a hozzánk intézett átiratban a kiállítás eredményeiről és ennek lapunk által történt ártolásáról meleg hangon megemlékezik azzal, hogy a kiállítást titkári jelentésben megörökíteni fogja.

— **Az érdemek elismerése.** A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya *Lukovich* Aladárnak, az okt. 3—6-iki gazdasági kiállítás igazgatójának, buzgó és eredményes fáradozásaiért, úgy az igazgatói teendők pontos ellátásáért, valamint *Pawlas* Julián főhadnagynak a baromfikiallítás, *Zsebrácsky* Géza palocsai r. kath. plébánosnak a méhészeti; végül *Ritsl* Károly, *Hoschkora* A. és *Uitz* Istvánnak a gyümölcs- és kertészeti kiállítás szervezése körül kifejtett tevékenységükért elismerését és köszönetét nyilvánította.

— **Dr. Stein Lajos újabb művei.** Szerzőjük a bölcelet tanára a berni tudományegyetemen. A német bölceleti tudományoknak egyik legelőkelőbb és legillusztrisabb művelője. A Magyar Tud. Akadémia tagja s magyarországi, sőt állítólag sárosvármegyei (alsósebesi) születésű. Igen élénk irodalmi összeköttetésben áll évek óta dr. Alexander Bernáttal és dr. Szlávik Mátyás koll. igazgató-tanárral. Erdőbényén igen szép szöveje van, a melyet svájci munkások művelnek. Igen gyakori írója a PRESSE tárczarovatának; s évek óta két nagyobb bölceleti folyóiratot is szerkeszt. Legújabbban két nagyobb mű is jelent meg tőle. Az egyiknek német nyelven: «Korunk bölceleti eszméaramlatai», s a másíknak magyarul: «A társadalom» a címe; s utóbbi a nagyhírű «Műveltség Könyvtára» hatodik kötete gyanánt jelent meg. Előbbibe korunk főbb bölceleti rendszereit és azok kiválóbb képviselőit, utóbbiban pedig a társadalmi elméleteket és rendszereket, s közelebbről a társadalom tartalmát, fejlődését és jelenkori alakját ismerteti. Mesterileg tud jellemezni embereket (Chamberlain, Nietzsche, Zeller, Spencer stb.) és irányokat egyaránt. Előkelő filozófus, ki eszméket és gondolatirányokat keres a fejlődés történeti folyamában. Alig olvashatunk szebbet és igazabbat, mint pi. az

inkább holttest volt a falra aggatva, a karjainál fogva. Cassib visszahökkenett rémületében.

E pillanatban zaj hallatszott; a kis kutya nagy ügyességgel becsapta a falmélyedés ajtaját s Cassib ott maradt bezárva a rémes környezetben. Amint első ijedségéből magához tért, kikandikált a falrepedésen s Togrult látta a pinczébe belépni két elváthatlan testőrével, kik embert hoztak magukkal, kibem Cassib Sulfonálra, a híres költőre ismert. A rabszolgák megragadták a boldogtalant, boncolóasztalfélére fektették, majd gépet hoztak elő, melynek két emelő-rúdja volt; ezzel leszorították Sulfonált az asztalra, aztán görbe cső egyik végét szájába, a másikat palackba dugták; megragadták a két emelőrudat és elkezdtek erősen le-fel mozgatni, mintha szivattyúznának.

Togrul nagy figyelemmel kísérte a műtétet, különösen pedig a palackot figyelte, mely gázfélével kezdett megtelni, majd intett a szolgáknak, kik erre felhagytak a művelettel, s otthagyták a kiszopott költőt lihegve, félholtan. Togrul pedig kiitta a palack tartalmát s arra elkezdett gépiesen verseket szavalni.

És Cassib nagy megdöbbenéssel és rémülettel a bátyja egyik költeményének első versszakait ismerte fel, azokat, melyeket olyan nagy szeretettel csiszolgatott, s melyekre olyan büszke volt.

Semmi kétség, a tó tündére nem csalta meg: Mohamednek okvetlenül itt kell lennie De hol találjon rá?

— Vigyétek a falrekeszbe, — mondta Togrul a

első műben a tekintély és a türelem elvét. Ragyogó tollú író, kinek bámulatos tájékozása van a bölcslethez és a theológiában, még a középkori, szövevényes hálójú skolasztikában is. Nagy elismeréssel jelezzük két nagy művének megjelenését s óhajtjuk, hogy mielőbb látogasson el hozzánk Eperjesre, a hová már évek óta várjuk.

— **Ruhák** a legszebben tisztítanak és festenek *Haltenberger* Béla ruhafestő-gyárában, Kassa. Képviseivel Eperjesen *Theiss* Armin czég által. II.

— **Az eperjesi Vöröskereszt-egylet** január hó 9-ikén, szombaton, helyi jótékony czélokra, tombolával egybekötött tea-estét rendez a városi Vigadó nagytermében. Belépő-jegy 1 kor. 20 fill. Kezdeté 8 órakor, vége 1 órakor. Az egylet meghívót nem bocsát ki. *Kérelem.* A jótékony czélra való tekintettel tisztelettel kérjük társadalmunk áldozatra kész tagjait, hogy tombolatárgyakat ajándékozzanak — kisorsolásra. Az ajándék-tárgyak Bánó Aladárné úrnő lakására küldendők. *Asz elnökség.*

— **A Tulipánszövetség — Magyar Védőegyesület Eperjesi Osztálya** december 30-ikán délután 3 órakor választmányi ülést tart.

— **Az eperjesi állami tanítónő-képző-intézet** kebelében fennálló Ifjúsági Leányegyesület, melynek elnöke ebben a tanévben *Údvarhelyi* Etelka, a képzőintézet tanítónője, decz. 20-ikán az intézet tornatermében szépen sikerült és jól látogatott előadást tartott. Voltak: előképek, vígjáték, szavalt, zene stb. Az egyesület tagjai az ismétlő-iskolát végzett leányok (varrónők, elárúitónők stb.), kik ezen egyesület révén az iskolai tanfolyam bevégzése után is sok szépet és jót tanulnak, s így az egyesület a művelődés terjesztése és ifjúságunk magyarosítása terén igen üdvös tevékenységet fejt ki.

— **Ideges polgármester.** Eperjes sz. kir. városnak decz. 19-iki közgyűlésén az elnökölő *Krayzell* Aladár polgármester idegessége kínos jeleneteket idézett elő. Nemhogy honorálta volna, hogy dr. *Rosenberg* Mór az egyetlen képviselőtestületi tag volt, ki a többszázézeres városi költségvetéshez hozzászólott és igen életrevaló indítványokat tett, a csapat-kórház építésére kiírt pályázat ügyében is figyelmet érdemlő beszédet mondott, ellenkezőleg: a szónokot közbeszólásaival zavarta, majd beszélni nem engedte, sőt daczára, mikép dr. *Rosenberg* Mór beszédét be sem fejezte, a csapat-kórház ajánlatokra a névszerinti szavazást elrendelte. *Villecz* János többször közbekialtotta, hogy a polgármester eljárása *klotúr*; dr. *Rosenberg* Mór a polgármesternek szemébe mondotta, hogy ez *méltatlanság*; Bánó Aladár, *Villecz* János, dr. *Dessewffy* István, *Kavalszky* Ágoston, *Grieger* Tivadar, dr. *Rosenberg* Mór és más képviselőtestületi tagok nyomban eltávoztak és a szavazásban részt nem vettek. Ilyen hirtelenkedéssel a dolgait egyébként jól végző polgármester önmagának és az úrynek sokat árt. A szabálytalanul meghozott határozatokat, a mint értesülünk, *Villecz* János és mások megfőlebbezték; s — illetékes oldalról nyert nyilatkozatok — azok szerint megsemmisítésére ok bőven fenforog.

szolgáknak, a boldogtalan költő vonagló testére mutatva. Cassib az egyik felakasztott alak mögé bújt, míg a szolgák teljesítették uralmát.

Togrul embereivel együtt távozott, s Cassib látta, hogy egy helyen erősen dobbantott lábával a padlóra.

Cassib előjött rejtekéből, és sorra vizsgálta az egyik asztalon elhelyezett palaczkokat. «Lirai költemény», «hősköltemény» stb. feliratokat olvasott rajtuk. Ezután leaggatta az élettelen testeket a falról és elkezdte felfuogatni őket, éppen úgy, mint a hogy Toqrultól látta.

Legelőbb is Sulfonált állította lábra, utána a többieket s a pince egyszerre tele lett költővel, kik hangosan szavalták a verseiket. S miután Cassib tévedett a befuvásnál, megtörtént, hogy a lirai költő hőskölteményeket és a hősköltő lirai verseket ropgatott.

Cassib, kinek egyre csak bátyja volt eszében, föltette magában, hogy Toqrult elteszi láb alól. Eszébe jutott, hogy beszélgetésök közben Zobéida azt mondta neki, hogy a szörnyetegnek minden hatalma nagy szakállában van.

Az egyik asztalról éles ollót vett tehát magához, aztán nagyot dobbantott a lábával a megjelölt bűvös helyre s egyszerre Toqrul szobájában látta magát. Rávetette magát a mélyen alvó szörnyetegre s levágta a szakállát, majd kiszúrta szeméit az előrohant két rabszolgának, kik ordítva menekültek.

Így uralón a kastélynak, felkutatatta minden zezugát s rábukkant Zobéida börtönére. Levette róla a béklyót, majd visszatért Toqrulhoz, hogy kivegye belőle,

— **«Elkallódó műemlék»** cím alatt megjelent és több lap által kiélezve átvett hírnök kapcsán a kassai FELVIDÉKI UJSÁG nemrég ezt írta: 1. Hogy a nyeregtakaró (most vecsernyepalást) nem II. Rákóczi Ferencz korából, hanem 1810-ből való; 2. hogy a takaró műértéke nem 20,000 kor., mert azt Mihalik csak 1400 kor-ra becsülte; 3. nem Rusznák plébánost helyezték át Palonczáról az összes hívek kérelmére, hanem a bárczai plébánost; 4. a nyeregtakarót báró Jungenföldkegyúr nem sürgette számtalanszor Rusznáktól, mert őt a püspöki iroda értesítette, hogy a takaró ott van; 5. Rusznáktól a hívek egyéb tárgyakat nem követeltek, mert ő távozásakor mindent átadott; 6. a műemlék tehát megvan. Ezen pontokra válaszaink, a több oldalról beérkezett értesülések alapján, a következők: 1. Hogy mily korból való a takaró, attól függ, ki állapította azt meg; ha a műszaki iroda, akkor ahhoz sok szó fér, mert az 1904-iki történelmi schematizmus is sok megbízhatatlan adatot tartalmaz. 2. A becslés egyéni dolog: lehet, hogy Divald Mihaliknál többre, ismét más ennél is többre becsülné. 3. Sárosvármegye közigazgatási bizottsága dr. Csátary Ágost, br. Ghillány Imre és Zaborovszky Béla urakból állott bizottságot küldött ki a Rusznák ellen a hívek által emelt panaszoknak megvizsgálása végett; a panaszok mind alaposaknak bizonyultak, erre a püspökhöz jelentés ment, hogy Rusznáktól Palonczán hagyni képtelenség; ezután a püspök megígérte, hogy Rusznáktól elviszi. A bárczai plébános áthelyezésének okai nem azonosak Rusznák áthelyezésének okával. 4. Bizony igaz, hogy br. Jungenföld sürgette a palást visszaadását; a püspöknek is írt a báró, kit erre a műszaki iroda értesített, hogy a palást az irodában van. Ha nem sürgette volna, nem is írták volna meg neki. 5. A leltárba Rusznák azt vette be, a mit akart, s így — természetesen — a mi a maga fölvette leltárban elő nem fordult, azt vissza nem adta; ilyen pedig van; Rusznák hivatalba lépése előtt pedig leltár nem volt. Ezenkívül Rusznák temérdek pénzt fizetett lengyelországi és beszercebányai apácáknak templomi ruhameük javításáért, sőt a templom, az ő buzgótsága révén, most is vagy 3500 kor.-val adós, melyre fedezetül a palást értékesítéséből befolyandó összeget jelölte ki. 6. Bizony, ha nem is kallódott el a műemlék — a mit *mi* nem is állítottunk — legalább is készült elkallódnia; még pedig: 1. a kegyúr beleegyezése nélkül; 2. a renoválásra gyűjtő hívek tudta nélkül, sőt ellenkezésükre. Már pedig az értékesítéshez a kegyúr, a hívek és a püspök együttes beleegyezése iett volna szükséges. A F. U. cikkének utolsó bekezdését illetőleg konstatáljuk «kegyelet, finom» ízlését, midőn az istentisztelet céljaira szolgáló, megáldott, benedikált palástnak lóttakaróvá átváltoztatását és a cikk beküldőjének hátrára való akasztását követeli, de nem kérünk belőle. A tónusból tanulhatna a KORBÁCS.

— **Menettérti jegyek a Magas-Tátrába és a Csorbai-tóhoz.** A kassa-oderbergi vasúton a tátrai téli sport idején mérsékelt árú menettérti jegyek kerülnek kiadásra Kassáról, Eperjesről, Budapestről és a m. kir. államvasutak egyéb nagyobb állomásairól, valamint Oderbergből,

mit csinált a testvérel, mikor hirtelen szemtől-szemben állott Mohameddel s a tó tündérével.

A testvérek összeültek, s Mohamed elmondta Cassibnak, hogy a jó tündér szabadította ki őt a kis fekete kutyából; abba volt bezárva.

— Ah, te voltál a fekete kutya? — kérdezte Cassib elámulva; — szinte nekem is azt súgta előérzetem. Erre a tündér emelt szót, s ezt mondta:

— A midőn Toqrul szakállát lenyírtad, megfosztad őt hatalmától, s miután nekem hatalmamban áll megbüntetni őt gazzeteiért, papagálylyá változtattam őt: ebből megtanulja, hogyan kell a mások nyelvvel, lángszével kérkedni! Ez méltó büntetése lesz ennek a «verszopó»-nak; nem lesz többé saját nyelve neki, s csak azokat a szavakat ismételteti, a melyekre megtanítják.

Valóban, a mint Cassib Zobéida királykisasszonnyal és Mohameddel távozott erről az átkozott helyről, sajátos látványnak volt szemtanúja: a kastély terraszán látta az életre keltett költőket, a mint hajbaktak egymással versláb, metszet, hosszú vagy rövid szótag fölött, míg faágról élénkollú kajdác kiáltozta rekedt hangon: «Mészárlás! meszárlás!»

Cassib, mondják, nőül vette Zobéidát, kinek az öreg atyja majd meghalt örömében, a mint kedves leányát megpillantotta. És a két testvér többé egymástól el nem szakadt.

Teschenből, Fenyőházáról és Bécsből Csorba-tóra és Poprádfelkára, valamint Tátralomniczra. A Poprádfelkára szóló menetjegyeket febr. 25-ikéig minden vasárnapon és ünnepen, valamint az ezeket megelőző napokon adják ki; árak (gyors- és személyvonatra): III. oszt. 5, II. oszt. 8 és I. oszt. 12 korona

— **Friss dunai halak** minden péntekre előjegyezhetők *Kun* Sándor (ezelőtt Holénia) fűszer- és csemege-üzletében.

— **Cselédek jutalmazása.** A földmívelésügyi miniszter ez évben is hajlandó két oly gazdas. cselédet és egy gazdas. munkást, ki szorgalma és józan-sága által munkatársai között kivált, egyenként 50 kor. utalomban és elismerő-oklevélben részesíteni. Erről a közönséget értesítsük; az érdeklődők *Lukovich* Aladár gazdas. egyesül. titkárhoz forduljanak. A jutalmakat ünnepélyesen Sárosvármegye főispánja fogja kiosztani.

— **«Az első eperjesi, szegény gyermekek felruházására alakult asztaltársaság»** f. hó 20-ikán fényesen sikerült díszgyűlés keretében látott el 12 szegény gyermeket téli öltönytől. A díszgyűlést, nagyszámú előkelő közönség jelenlétében, az asztaltársaság elnöke megnyitván, beszédjének, melyet a jó szivekhez intézett, meglelt a hatása. A nemesszívú adakozók serege csak úgy tódult a perselyhez, hova 45 kor. 09 fillér dobott be. Azonkívül nyilvánosan adakoztak: 10 kor.-t N. N. 7—7 kor.-t: Weiszlovits Miksa, Weisz Jónás urak. 5—5 kor.-t: Bleier Béla, Zahler Adolf, Vendéglősök Szövetsége, Urbach József, Tydor Lipót, Poloczek Arthur, Rigóttó urak. 4—4 kor.-t: Kleimann József, Kurcz Mór urak. 3—3 kor.-t: Birkenbaum Adolf, Tar Jenő, Weisz Mór, Szuchy Albert, Palkovits Emil, Gyagyovszky Sándor. 2—2 kor.-t: Altmann Sándor, Fuhrer N., Keller Manó, Dite V., Sitányi Lajos, Révész Nándor, Schwarzenfeld Dezső, Rottmann A. M., Gasch János, Lutocska N., Hardstein B., Berger Hermann, Ritter János, Hadzima János, Spitzer Mór, Szurovetz Ferencz, Miháidesz Lajos, Neumann Vilmos, Friedmann Simon, Landau Izidor, Savora kos., Hartmann Samu, Reizinger László, Buday Károly urak; Sitányi Lajosné, Gaál Mariska úrnők. 1—1 kor.-t: Friedmann B., Mayer F., Holénia László, Tarbajovszky János, Gallé Gábor, Kahn Mór, Polgár István, Löwy Zoltán, Obetkó Dezső, Baumel Frigyes, Voloszinovits János, Holénia Gyuzsi, Holénia Zdenkő, Szabó Béla, Feczko Mihály, Schütze Henrik, Bodnár András, Krucsay János, Kubik Sándor urak. A nemesszívú adakozóknak hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Megbízható gyógykezelés.** Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, felfúvódásban, gyomorgörccsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a «Moll-féle seidlitz-por» használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Vármegyei közgyűlés.** Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága decz. 21-ikén, *Semsey* Boldizsár főispán elnöklete alatt, jól látogatott közgyűlést tartott, melyre különösen a vidéki róm. kath. papság a rendesnél nagyobb számban jelent meg. A közgyűlés főbb tárgyai a következők voltak: megállapították a legtöbb adót fizetőknél 1909-iki névjegyzékét (van 175 rendes és 15 póttag); a közigazgatási bizottságba Bornemisza Lajos, dr. Csátary Ágost, Korányi Antal, Piller Kálmán és dr. Schmidt Gyula bizottsági tagokat megválasztották. Az igazoló-választmányba a főispán Urbán Gyulát elnöké, Kósch Árpádot, Meliőrisz Kálmánt és Sztankay Lászlót tagokká kinevezte; a közgyűlés pedig a volt tagokat újból megválasztotta. Eperjes város építési szabályrendeletét a többrendbeli felebbezés következtében feloldották és a várost kötelezték, hogy a szabályrendeletet, a vm. jogi és szervezésügyi bizottság ajánlotta és a felebbezők kívánta módosítások figyelembevétele mellett, újból állapítsa meg. Krajnyik Mihály cz. kanonok a kisszebeni kath. gimnázium tanuló javára tett 1000 k.-ás alapítványát tudomásul vették. A makoviczai járás főszolgabírájának előterjesztését, hogy a hivatalos órák addig, míg a hivatal ideiglenesen Alsóvízközön van, 8—2-ig legyenek, mellőzték, mert ez a megszokott rend megbolygatását és ezzel a közönség hátrányát előidézne. A tótrazlaviczai házra az újabb árverésen legtöbbet (925 kor.-t) ígért Mikó Istvánnak ajánlatát elfogadták. A gr. *Dessewffy* testvérek által a tapolyhanusfalvai kör részére ajándékozott belsőségre vonatkozó szerződést jóváhagyták. A Bányavölgy és Tiszény községeknek az állami elemi iskola építésére a kulturalapból ideiglenesen engedélyezett 14.300 kor. kölcsönt 20 évi, törlesztéses és 5%-al kamatozó kölcsön alakjában véglegesítették; úgy jóváhagyták Sárosbogyánynak ugyanazon alaptól fölveendő

10,000 kor.-ás kölcsönre vonatkozó határozatát. A legnagyobb érdeklődést Debreczen sz. kir. városnak a «Ne temere» pápai rendelet érvénytelenítése iránt küldött átirata keltette. Az állandó választmány javaslata az volt: a vármegye közönsége meg van győződve arról, hogy úgy a törvényhozás, mint a kormány saját kezdeményezéséből is mindent megtesznek arra nézve, hogy a felekezeti közti békés egyetértés biztosítsák és a vallási béke káros következményű veszélyeknek kitéve ne legyen; miért is, arra való tekintettel, hogy hazafias püspöki karunk a «Ne temere» rendeletnek a vallási békét veszélyeztető részei ellen a római szentszéknek máris előterjesztést tett, és így a felekezeti béke megővésére irányuló törekvének tanújelét adta, — ennélfogva a vármegye közönsége az átirat fölött napirendre tér. A közgyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadta. Szabolcsvármegye átirata következtében a képviselőházhoz följáratot intéznek aziránt, hogy a tűzbiztosító-társaságok jövedelméből a városi és községi tűzoltóságok segélyeztessenek. Szolnokvármegye megkeresésére fölterjesztést intéznek a kormányhoz, hogy az automobil-közlekedést országosan szabályozza. Zemplénvármegyének II. Rákóczi F. szülőházának megvétele stb. iránti átirata, mint már tárgyaltam, fölött napirendre tértek. A siketnémák tanításának állami feladatul való tekintése, valamint a vm. központi és járási számvitelnek a törvényhatóság hatáskörébe való visszahelyezése végett a képviselőházhoz feliratokat intéznek. Jövőhagyaték az eperjesi főgyűjtőcsatorna építésére vonatkozó, 170 ezer kor.-ás szerződést; a csatorna már el is készült, s a tűzéraktanyánál kezdődik. A vm. székház folyosóit és lépcsőházát keramittal burkolják és a betoncsatornát újjal becsereleik; az ajánlatok közül Szántó Lajosét (6204 kor. 84 f.) fogadják el; a már 1908-ban e célból megszavazott és a belügyminisztertől pótvajadalmazás címén adományozott 7786 kor. összeg 1909-ben felhasználható lesz. A szentmihályfalvi körjegyzői lak építésére vonatkozó községi határozatokra vonatkozó felebbeszékek következtében utasítják a főszoigabíró, hogy 8000 kor.-ás épületre tervezetet dolgoztasson ki. Itt *Bornemissa* Lajos figyelmébe ajánlja a közgyűlésnek, hogy — jó volna, ha az államépítészeti hivatal közreműködése mellett — általános érvényű szabályrendelet állapítaná meg, hogy a körjegyzőknek mily lakásokra és hivatali helyiségekre van igényük, hogy ezzel a körjegyző és a községek közt az ily ügyekből felmerülő ellentétek és korteskedések megelőztesse. *Tahy* József alispán elismeri, hogy szükséges volna ily normatívum; de az államépít. hivatal készítette tervek szerinti épületek sokkal többre kerülnének, mint a mennyit (8—10000 kor.) a községek fizetni képesek; ez okból a jelenlegi gyakorlat fentartását kéri. A közgyűlés ily értelemben határoz. Gbur Anna nádfi illetőségű vak leány eltartása évi 300 kor.-ba kerül; ebből a Gyermekvédő Liga 200 kor.-t és Nádfi község 30 kor.-t elvállalván, a fedezetlen 70 kor.-t a vármegye veszi át a szegényalap terhére. Eperjesnek a járdai rendre vonatkozó szabályrendeletét jóváhagyják, és a büntetési résznek megerősítése végett a belügyminiszterhez fölterjesztik. Hontvármegye átiratára fölterjesztést intéznek a képviselőházhoz, melyben a körjegyzők nyugdíját országosan rendezni kéri. Nagysárosnak az állami iskola építhetése végett 150,000 kor. kölcsön fölvételét rendelő határozatát jóváhagyják; ellenben elutasítják a község azon kérelmét, hogy a kölcsönszerződés jóváhagyásával az alispán megbízassék; ezt a közgyűlés magának fentartja. Tudomásul vették az alispán negyedik évi jelentését, melynek kapcsán *Tahy* alispán meleg szavakkal emlékezett meg a *Piller* Kálmán gazd. egyes elnököt a napokban ért királyi kitüntetéséről; jelentette továbbá, hogy a belügyminiszter a főszoigabírák úti-átalányait 1000 kor.-ról 1400-ra fölemelte; végül, hogy *Berzeviczy* Rezső girálti főszoigabíró, ki hosszabb szolgálati ideje alatt egy ízben sem vett hosszabb szabadságot igénybe, egészsége helyreállítása végett 6 havi szabadságot kért. Ennek megadását úgy az alispán, mint *Bánó* Aladár vm. főjegyző melegen ajánlották. A közgyűlés a szabadságot — a jelenlevő főszoigabíróra elhangzott előadás után — megadta. *Semsey* főispán végül előadta, hogy a számonkérő-szék a hivatalok kimutatásait rendben találta. A közgyűlés, az elnöke, *Semsey* Boldizsár főispánra mondott élénk előadás után, bevégeződött.

— **Református istenitisztele** lesz úrvacsorával egybekötve, folyó hó 26-ikán, ünnep másodnapján, d. e. 11 órakor a helybeli ág. hitv. ev. templomban.

— **A Pesti Napló 60 éves jubileuma.** Az életkor emelkedése az embernél rendszerint az erők csökkenésével jár s nagyon ritkán fordul elő, hogy egy 60 éves ember még ifjúkori frisséggel, erejének teljével tudjon mozogni. Az újságokról eddig ilyen tapasztalataink nem lehetnek, mert a PESTI

NAPLÓ lesz az első újság Magyarországon, mely jan. 1-jén a 60-ik évfolyamot írhatja ki homlokára. De ez az újság, melynek a gondviselés ily magas életkort adományozott, nem rokkant aggyastán, hanem ereje teljében levő, viruló ifjú, mely büszkén hirdeti, hogy nemcsak kor szerint első az újságok közt, hanem az előfizetők számára is az első helyet vívta ki magának. A magyar újságírodalomnak ez a büszkesége, minden irányban való teljes függetlensége s ebből folyó bátor szókimondása, valamint érdekessége, jól értesültsége és változatos, bő tartalma folytán ma már a magyar olvasóközönség kedvenc olvasmánya s aig van város, vagy község az országban, a hová nem a PESTI NAPLÓ jár a legtöbb példányból. Abból az alkalomból, hogy a PESTI NAPLÓ most fogja megkezdeni 60-ik évfolyamát, újkör egy rendkívüli ünnepi számot fog kiadni, mely valósággal szenzációja lesz a magyar újságírodalomnak. E mellett azonban állandó előfizetőit karácsonyra az idén is, mint minden évben, értékes díszművel fogja meglepni, melynek könyvkereskedelmi értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A «Festőművészet Remekai» lesz a címe ennek a páratlan fényes kiállítású díszalbumnak, mely a szépművészeti múzeum klasszikus festményeinek pompás kivételű másolatait fogja tartalmazni, mindegyik egy-egy nagy mester világhírű alkotása. Az egész albumot művészi kötésben ingyen megkapja a PESTI NAPLÓ minden előfizetője, a ki a kiadóhivatal feltételei értelmében előfizet. Mutatványszámot és az albumra vonatkozó feltételeket kívánatra szívesen küld a PESTI NAPLÓ kiadóhivatala, Bpest, VI., Andrássy-út 27.

— **Népies gazdasági előadásokat** fog a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület újból rendezni. Az ezeken leendő minél tömegesebb részvételre az érdeklődő gazdaközönséget fölkérjük. Az előadásokat tót nyelven tartják.

1908. decz. 29-ikén d. e. 10 ó. . . Lapispatakon.
 « 30-ikán d. u. 3 ó. . . Kissáronon.
 1909. jan. 9-ikén « 3 ó. . . Alsóbesen.
 « 15-ikén d. e. 10 ó. . . Tótraszlaviczán.
 « 15-ikén d. u. 4 ó. . . Tapolysárpatakon.
 « 19-ikén « 4 ó. . . Lemesen.
 « 21-ikén « 4 ó. . . Kükemezőn.
 « 23-ikén d. e. 10 ó. . . Vörösalmán.
 « 26-ikán d. u. 3 ó. . . Szentmihályfalván.
 « 30-ikán « 3 ó. . . Terebőn.

— **Az új lakbér-osztályozás** szerint Eperjest a minisztérium a IV. osztályba sorozta; vagyis az állami és vármegyei tisztviselők — tanítókat kivéve — a budapesti lakbérének 70%-át kapják. Kassa a 90%-os osztályba került s így — mint azt mi már egy hónappal ezelőtt megírtuk — Eperjes hátrányára Kassával szemben 20% különbözet állott elő. Bárta a 60, Kiszében az 50, Lemes, Girált és Felsővízköz a 40%-os osztályba kerültek. Eperjest egy osztályba sorozták a következő apró községekkel: Alsókubin, Csikszereda, Dés, Goszpics, Liptószentmiklós, Oravicabánya, Resicabánya, Diakovár, Mitrovicza, Vinkovcze, Verőcze. Ellenben az eddig Eperjesnél kevesebb lakbért élvezett Sátoraljaújhely, Trencsén, Zombor stb. a 80%-os osztályba jutottak. Azt, hogy egészen jelentéktelen községek (különösen pénzügyigazgatósági székhelyek) Eperjessel egyenlő, sőt néhol azt meghaladó osztályokba kerültek, tisztviselői körökben általában az illető pénzügyigazgatóságok ügyes fölterjesztéseinek tulajdonítják. Eperjesen ellenben a miniszterhez tett fölterjesztés állítólag oly kevéssé szerencsésen volt elkészítve, hogy annak alapján városunkat csak 60% illetéke volna meg; s főleg csakis vármegyénk főispánja, *Semsey* Boldizsár, fáradozásainak köszönhető, hogy Eperjes legalább a 70%-os osztályt megkapta.

— **Ebzárlat.** Eperjes városban veszettség gyanús eb kóborolván, *Saly* Győző rendőrkapitány az egész város területére 40 napi ebzárlatot rendelt el. Az ebzárlat ideje alatt a kutyákat megkötve kell tartani, vagy pedig, harapás ellen biztos szájkosárral ellátva pórázra kell vezetni. A szabadon járó kutyákat elpusztítják, a tulajdonosok ellen pedig a kihágási eljárás megindítani fogják. A kóborló eb összesen 9 embert mart meg, kiket a budapesti Pasteur-intézetbe küldtek.

— **Gallérok, kézelők** legszembetűnőbb tisztítatnak *Haltenberger* Béla gőzmosógógyárban, Kassa. Képviselő Eperjesen *Theiss* Armin czég által.

— **Az új menetrend** most állíttatván össze, a Ksod. vasút vezérigazgatóságát kérjük, hogy az Eperjes várost és Sárosvármegyét sújtó sérelmeket orvosolni sziveskedjék. Legelső sorban az szükséges, hogy a Budapestről Kassára reggel 4-5-kor érkező vonat, mert a legnagyobb postát Eperjesre magával ez hozza, Kassáról jóval korábban indíttassék. Rendkívül fontos u. i., hogy reggel a posta Eperjesen menél előbb legyen; most u. i. gyakran majdnem 8 óra van, míg a postakocsi a postát a vasútról a hivatalba beszállítja. Még abba is szívesen belemennénk, hogy ez a vonat éppúgy, mint még nemrég is volt, Kassáról az Oderberg felé menővel együtt bocsáttassék

el. Másodszor kérjük, hogy a jelenleg d. u. 1-11-kor Eperjesre érkező vonat Kassáról szintén korábban (nem pedig 46 percznyi veszteglés után), esetleg szintén az Oderberg felé menő személyvonattal együtt indíttassék útnak. Harmadszor azt óhajtjuk, hogy az Eperjesről d. u. 3-35-kor elmenő vonat innét 20—25 percczel későbbben indíttassék és ne legyen többé Hernádszentivánban a 20—25—30 percznyi várakozás; hiszen a csatlakozó gyorsvonat Kassáról csak 5-21-kor, az újhelyi meg 5-12-kor indul; s így bőven jut idő arra, hogy a vonat Eperjesről az eddiginél jóval későbbben indulhasson! Végül a Kassáról éjjel 10-50-kor elmenő vonatot 5 percczel korábban, az Eperjesről reggel 5-kor, 7-40-kor és d. e. 10-40-kor induló vonatokat pedig 5—8 percczel későbbben indíttatni kérjük. Nem nagyszámúak tehát közönségünk kérelmei; s reméljük, hogy a Ksod. vasútnak mindig előzekény és a közönség méltányos óhajai iránt igen figyelmes vezérigazgatóságánál meghallgatásra találni fognak. Ajánljuk egyúttal ezen kérelmeket Eperjes sz. kir. város tanácsa és Sárosvármegye közigazgatási bizottsága figyelmébe is.

— **A Divat Szalon,** magyar olvasóközönségünk e jóságáért méltán kedvelt családi lapja, immár XXII. évfolyamát járja. Minden dicséretnél többet mond róla ama tény, hogy ez idő alatt a Divat Szalon keletkezésének idejéből való régi divatlapok mind kidőlték és olvasóik csatlakoztak a győztesen maradt legjobb családi divatlap olvasóközönségéhez. Ebben az időben már nincs város és nincs magyar úriház, a hol kéthetenként nem a legnagyobb érdeklődéssel várnák a magyar gazdasági viszonyokhoz mért takarékos öltözködés tanítóját s egyben a legjobb szándékkal szerkesztett családi lapot, a *Divat Szalont*. — A mai nehéz életviszonyok között valóban kétszeresen is meg kell becsülnünk a nemes irányú divatlapot, mely asszonyainkat nem a divathóbortok majmolására, hanem takarékosra és munkára tanítja. A *Divat Szalon* ugyanis igen kevés teret enged az úgynevezett párisi divatnak, melyet a mi társadalmi és gazdasági viszonyaink közt nevettség és kár nélkül viselni csakugyan nem is lehet, ismerni azonban a jóízűléshez tartozik, és e helyett a valóban szép, elegáns, praktikus öltözékek, kalapok stb. készítését tanítja. A *Divat Szalon* ugyanis ingyen szabásokkal szolgál, pontosan az előfizető mértéke szerint s e szabások által a lapban bemutatott toilettek otthon is elkészíthetők. Szorgalomra, tevékenységre ösztönzi e lap olvasóit az iparművészeti munkák tanításával, háztartásra vonatkozó tanácsaival s a jól végzett munkálkodás jutalmául egy teljes, jól szerkesztett, neves írók munkáival gyarapított szépirodalmi részzel s egy jóvalvaló gyermeklappal ad a tudnivalók mellé nemes szórakozást is. A *Divat Szalon* külső kiállítása méltó a belső tartalomhoz. Színes képei, ábrái, díszes borítéka, kiváló hölgyek arcképeinek bemutatása, ismeretterjesztő cikkeihez adott illusztrációi mind sikeresen sorakoznak ahoz, hogy a magyar olvasóközönség ez években régi, de fejlődésben mindig friss és új családi lapját a külföldi divatlapok fölé emelje. A *Divat Szalon* különben olcsóságban is kiállja velük a versenyt, lévén előfizetési ára: egész évre 12 K., félévre 6 K. és negyedévre 3 K. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a *Divat Szalon* kiadóhivatala Budapest, IV., Eskü út 5. sz.

— **Köszönetnyilvánítás.** Szegény tanulóinknak karácsonyfájára, a múlt héten kimutatott adományokhoz még a következők érkeztek: Dobránszky Anna 2 kor. és ruhanemű. Lukács Anna 1 kor. Fotta Anna 1 kor. Kovaliczky Mari 1 kor. Grimek Márta 1 kor. Nalepa Gizi és Erzi 80 fill. és ruhanemű. Tamásy Elza 1 kor. Krayzell Aladárné sok almát. Magyar Józsefné ruhakelmét. Petricskó Gizella 1 kor. Szokk nővérek 1-20 kor. Kukoj Anna 1 kor. Meliorisz Mari 5 kor. Székely Margit 1 kor. Liskó Erzi játékot. Egerer Ferenczné 2 kor. Williger Pálné 10 kor. Buday Jánosné 2 kor. Csátary Ágostné egy vég kelme. Lonovits Károlyné 3 kor. Oppenheimer Margit 5 kor. Özv. Csomor Gusztávné 2 kor. Leöfler Gyuláné 2 kor. Gajdos Jánosné ruhákat, Dessewffy Irma szép fehérneműt, Kun Sándor cukrot és karácsonyfa-díszet, Földes Samu füzeteket, fröszert, táskákat. Grieger Tivadar 4 kor. Semsey Boldizsárné gyümölcsöt és édességet. Bánóczy Vilma 1 kor. és ruhanemű. Özv. Semsey Gézané 4 kor. Ajtai Margit 1 kor. Kárász Istvánné 2 kor. Czirbusz Lajos 2 kor. Köszeghy Ádám 10 kor. Tahy Józsefné 5 kor. Bloch Samu zsebkendőket. Kádas Miklósné 10 kor. Akantisz-nővérek ruhaneműt, játékot, cukrot. Schustek Nándor könyvecskéket. Többen használt ruhaneműt, játékot s édességet küldtek. Mindeniknek egyenként s összesen hálás köszönetet mond az *Angolkisasszonyok* intézete.

— **A kassa-sátoraljaújhelyi vonal új vonatai.** A Máv. üzletvezetősége értesítette a kassai kereskedelmi és iparkamarát, hogy 1909. májustól a már 1908 májusára megígért két új vonat már közlekedni fog, még pedig az egyik Kassáról indul d. e. 10 órakor, Újhelyre érkezik délben 12 órakor, a másik onnét 5 óra 35 perczkor délután indul és

Kassára ez az utó induló eszközök

— jük a hírvől évmenyek. Ez azért letes v. Ennélfogvannak, sorsolási Pénzü. ÚTMUT. m. kir. p. miniszter lapot, h. évre az január e. Tőzsei kívül köz. azon sor. soltattak. 5 kor. el. utalványt.

— F. girálti sz. salgói f. TYZDENNY. gyűjtött, tott, illet. közbenes. getőzéseik.

— «ban» késmárki. igen ügye. sorban a. nevezetes. ismerteti. három de. gondos. Szepesség.

— A. mánytan. Árpád, a. Sárospata. haszonna. a melybe. összes gy. intézmény. tudósok. főleg a. ki; így na. lasztói jog. aktuális p. tesen a b. titkailag ki. a kötelező. beosztásán. (községi).

titkos alak. viseletével. nek, az a. problémáiv. kapcsolatb. mely abba. idejüleg p. lemondása. helyére lép. időközi vál. valósítva. A. parlamentá. továbbá a. desét, a m. obstrukció. jogot, s vé. szemben a. tésének pró. zését ismer. kérdés, a s. máshoz val. és réal-unió. a forradalom. teri felelőss. bürokratiku. és felelősség. feladatait ve. ügyi, szegét. népgyűlési. közigazgatás. a kulturális. iskolák, mű. ügyi, a gazda. befejezésül.

Kassára 7 óra 35 perczkor érkezik. Szükséges volna, hogy ez az utóbbi vonat az Eperjes és Poprad felé este 7-10 kor induló gyorsvonathoz csatlakozást kapjon. Ennek kiszakozására a kassai kereskedelmi kamarát kérjük.

— **Elkallódó milliók.** Ha megtekintjük a hivatalos sorsolási jegyzékeket, azt látjuk, hogy évről évre óriási mértékben nő a fel nem vett nyerevényeknek, az úgynevezett hátralékoknak a száma. Ez azért van, mert a sorsjegybirtokos közönség felületesen vizsgálja meg koronkint a húzások eredményeit. Ennélfogva, a kinek sorsjegyei és más értékpapirjai vannak, arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járása. Ilyenként ajánlható a PÉNZÜGYI HIRLAP, melynek sorsolási részét: a PÉNZÜGYI ÚTMUTATÓT úgy a magy. kir. belügyminiszter, mint a m. kir. pénzügyminiszter és a m. kir. kereskedelemügyi miniszter, mint megbízhatóan és pontosan szerkesztett lapot, hivatalosan ajánlottak. A lap olcsó, mert egész évre az előfizetés csak 5 koronába kerül és ezért még január elején minden előfizető kap egy Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvet, a mely sok hasznos tudnivalót kívül közli a hivatalosan kimutatott hátralékosok, az azon sorsjegyek számait, a melyek bár régebben kisorsoltattak, kifizetésre bemutatva még nem lettek. Az 5 kor előfizetés a kiadóhivatalba küldendő be postaltalvánnyal (VII., Rákóczi-út 44. szám alá).

— **Eltolonczolt panszláv.** A giráltyi főszolgabíró Dvorzsák József nyitrai vármegyei, salgósi szül. 25-éves egyént, ki a panszláv SLOVENSKI TYZDENNIK részére igazolványok nélkül előfizetőket gyűjtött, előlegeket fölvetett és a magyarság ellen igazott, illetőségi helyére tolonczoltatta. Dvorzsák Eperjes közbeneső tolonczállomáson a főszolgabíró ellen fenyegetőzéseket használt.

— **«A Magas Tátra hazájában».** Ily címen jelent meg Kolumban Lajos késmárki tanártól a Benedek E.-féle «Kis Könyvtárban» igen ügyesen és érdekesen megírt útleírás, a mely első sorban a Szepesség történeti, földrajzi, természetrajzi nevezetességeit és szépségeit akarja legalább részben ismertetni és iránta az érdeklődést fölkelteni. A szerző három debreczeni kis diákot utaztat, Szepessy tanár gondos, ügyes és körültekintő védzárnyai alatt, a Szepességen.

— **A politika rendszere** (Alkotmánytan és Közigazgatás), II. kiadás. Írta dr. Ferenczy Árpád, a politika, közjog és nemzetközi jog tanára Sárospatakon. Érdekes és minden művelt ember által haszonnal olvasható munkát írt dr. Ferenczy Árpád, a melyben a tudomány mai állása szerint ismerteti az összes gyakorlati vonatkozású politikai problémákat és intézményeket. A helyett, hogy ködös és csak szak tudósok által megérthető elméletekkel foglalkoznék, főleg a parlamentáriszmus mindennapi kérdéseit fejti ki; így nagy teret szentel különösen az általános választói jog problémájának és különösen a ma annyira aktuális plurális szavazás kérdésének; ismerteti részletesen a belga plurális választói rendet s ennek statisztikailag kimutatható eredményeit; foglalkozik továbbá a kötelező szavazás intézményével, a választókerületek beosztásának alapjaival, a centralizált és decentralizált (közszégi) szavazási rendszerrel; a szavazás nyílt és titkos alakjával, a kisebbség, a nők szavazatának képviselőletével; a közvetett szavazásnak, az érdekképviselőnek, az angol választói tűzhely-cenzus rendszerének problémáival is. A parlamenti tagság időtartamával kapcsolatban a pótképviselői intézményt fejti ki, a mely abban áll, hogy a képviselő választásával egyidejűleg megválasztják azt a személyt is, a ki esetleges lemondása vagy elhalálozása esetén a parlamentben helyére lép; a mely intézmény fölöslegessé teszi az időközi választásokat, s Belgiumban szintén meg van valósítva. A parlamenti jog körében a szerző kifejti még a parlamentáriszmus kifejlődésének történetét Angliában; továbbá a főrendiházak létjogának és reformjának kérdését, a mentelmi jogot, az összeférhetetlenséget, az obstrukciót és klotürt, a budget- és az ujonczozási jogot, s végül a parlamenti pártok elfajulásával szemben a törvények népszavazás útján való megerősítésének problémáját, az úgynevezett referendum rendezését ismerteti. A könyv egyéb részei: a nemzetiségi kérdés, a szocializmus, az állam és az egyház egymáshoz való viszonya, a pártszervezetek, a personalitás és a real-unio, az államformák, a monarchia és republika, a forradalom és a törvényes alkotmányreform, a miniszteri felelősség, az önkormányzat, a centralizáció, a bürokratikus közigazgatás, a hivatalnokok jogviszonyai és felelőssége. Legvégül az állam egyes kormányzati feladatait veszi tárgyalás alá, így a belügyi, közegészségügyi, szegényügyi, statisztikai, anyakönyvi, biztonsági, népgyűlési, egyesületi, sajtórendészeti, felekezeti, stb. közigazgatási kérdéseit mellett részletesen foglalkozik a kulturális politika (egyetemek, fő-, közép- és népiskolák, művészetek), a hadügyi adminisztráció, a külügyi, a gazdaságügyi és a pénzügyi politika problémáival, befejezésül pedig az igazságügyi politika vezérelveit

fejti ki, tárgyalván a bírói függetlenség, az esküdtzéki-intézmény, a közigazgatási bírások, valamint a hatásköri összeütközések eloszlására hivatott hatásköri bíróságok szervezetének problémáit. Részletesen ismerteti az egyes nevezetesebb államok alkotmányait stb. A 30 ívre terjedő mű Benkő Gyula udvari könyvkereskedése kiadásában jelent meg, s minden könyvkereskedésben kapható. Ára 6 korona.

— **Lopások.** Nikelszky Zoltán koll. tanítóképző-intézeti tanár volt cseléde, Micsmai Stefánia ellen följelentést tett, hogy zöldes selyempaplant és három selyempárnát, 160 kor. értékben, tőle ellopott. Micsmai a tettet tagadja, de tanú bizonyítja, hogy elbocsátatása után a lakásban még ötször hált és a házból nagy batyút elvitt. — Dudla József teherszállító napszamos Eger Mór kereskedőtől 1 zsák kukoriczát, Guttmann N. terménykereskedőtől pedig 1 zsák zabot ellopott. A zabot Gontkó Jakab saját pinczéjében elrejtette. Lopás, illetőleg orgazdaság miatt mindkettőt följelentették. — Feldmann Adolf kereskedőnek az irodában felejtett tárczájából 250 korona bankjegy elveszett. A rendőrség házkutatást tartván, Weiss Béla segéd börtöndjében 130 kor.-t, Fridmann Zsiga tanoncznál pedig 120 koronát és 20 levélbélyeget megtalált. A főnök tárgyait visszakapván, panasztól, a rokonok kérelmére, elállott. — Ferényi Vilmos koll. főgimn. tanártól már huzamosabb időn át ezüstkanalakat, továbbá 2 1/2 m. vásznat loptak. A rendőrség tanácsára megfigyelték Verespej Jánosné született Hromi Anna osztópataki tejhordónőt. A szakácsnő csakhamar észrevette, hogy a majorosnő két ezüstkanalat lopott. Utána szaladtak, mire a kanalakat hóba dobta és a rendőrség előtt azt állította, hogy a kanalakat kis leány adta neki. Ezenkívül még egy ezüstkanal lopását beismeri. — Martin János kocsis a vasúti raktárból több kiló szilvát loptott; Décsi János raktárnok tettenérte, de tőle megszökött. A járásbírósnál följelentették. Tettét tagadja.

— **A hölgyvilág nem használ** zsíros kenőcsöt vagy krémet, hanem csupán *Kristalint*, egy növényekből összeállított kristálymasszát, mely a bőrt széppé és vakító fehérré varázsolja, szeplőket, vimmerliket és majfoltokat eltávolít, a ránczokat elsimítja és az ifjúkori üdéséget visszaszerzi. Kapható mindenütt. Vezérképviselő Magyarország részére Budapest, Baross utca 91. Egy próbadoboz ára 50 fillér, üvegdobozé 3 kor. Kristalinszappan 1 kor. Kristalinpuder 1 kor. Postai szétküldés naponta.

— **A lokomobil- és cséplőgépkezelői tanfolyam** a kassai állami felsőipariskolában január 4. és márczus 30. közt lesz. Beiratkozhatni — 10 kor. beirattási díj lefizetése mellett — jannár 3-ikáig. Rendes tanulóul fölvetetnek a 18-ik életévet betöltött oly kovács-, lakatos-, géplakatos-, gépkovács-, és rézműves-iparosok, vagy ezen szakok valamelyikében foglalkozó gyári munkások, kik magyarul írni és olvasni tudnak, jó erkölcsi bizonyítványt és ipari foglalkozásukról megfelelő okmányokat felmutatni képesek. Esetleg fölvehetők más önálló iparosok, gyárosok és gazdák is, ha ugyanoly előképzettséget igazolnak. Az előadások a hétköznapi esteli órában és vasárnap d. e. tartatnak. A tanfolyam végén a hallgatók képesítővizsgálatot tesznek, melynek alapján a lokomobilgözegek kezelésére jogérvényesen képesítettnek.

— **Ugyan, ugyan, azért nem kell úgy búsulnia!** Holnap már megint egészséges lesz és velünk tarthat a kiránduláson; vegyen be hat drb Fay-féle eredeti szódai pasztillát forró tejben. Azután szopogasson néhányat szájában és meglássa, hogy holnap már teljesen rendben lesz. Tessék, itt van néhány belőlük; én minden nyári utazásom előtt jól ellátom magamat velük és így átengedhetek belőlük néhányat. Különbben sem drágák, egy doboz ára csak 1 kor. 25 fillér és minden gyógyszerárban, droguista- és ásványvíz-üzletben kapható Magyarország és Ausztria részére főképviselet: Guntzert W. Th. Bécs, VI./1., Grosse Neugasse 27.

— **Rövid hírek.** A belügyminiszter az Eperjesi Sakkör alapszabályait láttamozta. — Az eperjesi törvényszék Brets Antal körjegyzőt, elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte. — A bártfai Hungária-szállodát újévtől fogva Kelemen Anna, putnoki szállodás vette berbe. — Bártfán Dács Rezső szinigazgató társulata a napokban egy hónapra terjedő működését megkezdi; máris számos bérlő jelentkezett. — Dite Vincze eperjesi táncztanító leánya Amália és fia Antal január 19-ikén Bártfán táncztanfolyamukat megkezdik. — Brugger Géza eperjesi ügyvédjelölt, ki dr. Müller Bertalan ügyvéd irodájában több éven át működött, Freelandban (Pennsylvania) az ottani közjegyzőnél alkalmazást nyervén, oda költözött. Nővére és ennek férje már régóta ott laknak. — A fedélközi utasok viteldíja az Egyesült-Államokban újabban életbeléptetett 4 dollár fejadó következtében Fiuméből és Brémából New-Yorkba 190 koronára, illetőleg 176 márkára emelkedett. —

Ólubló r. t. város polgármestere, Eszter József állásáról lemondott. A városi pótadó 208%. Szepesvármegye közgyűlése a belügyminiszterhez fölterjesztést intézett, hogy a várost nagyközséggé átalakítsa. Valószínű, hogy ez a sajnálatos lefokozás be fog következni.

PÁSZTORY :: ÉLŐVIRÁG- ::
NAGYKERESKEDŐ.
Telefon 57-33.

Csokor- és koszorúkötésért az országban legtöbb első díjjal kitüntetve.
Budapest, Rákóczi-út 3. sz. Nemzeti Színház.

Képes árjegyzék díjtalan.

Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

Felelős szerkesztő:
Dr. Obetkó Dezső.

Kiadótulajdonos:
Kósch Árpád.

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu
GYÓGYFORRÁS

SALVATOR

Kitűnő sikerrel használtatik.

E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű. Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Első rangu gyógyvíz és diatetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér.
3/4 „	40 „
1 „	48 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér.
3/4 „	7 „
1 „	9 „

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

KÁVÉHÁZAM IGEN TISZTELT LÁTOGATÓINK

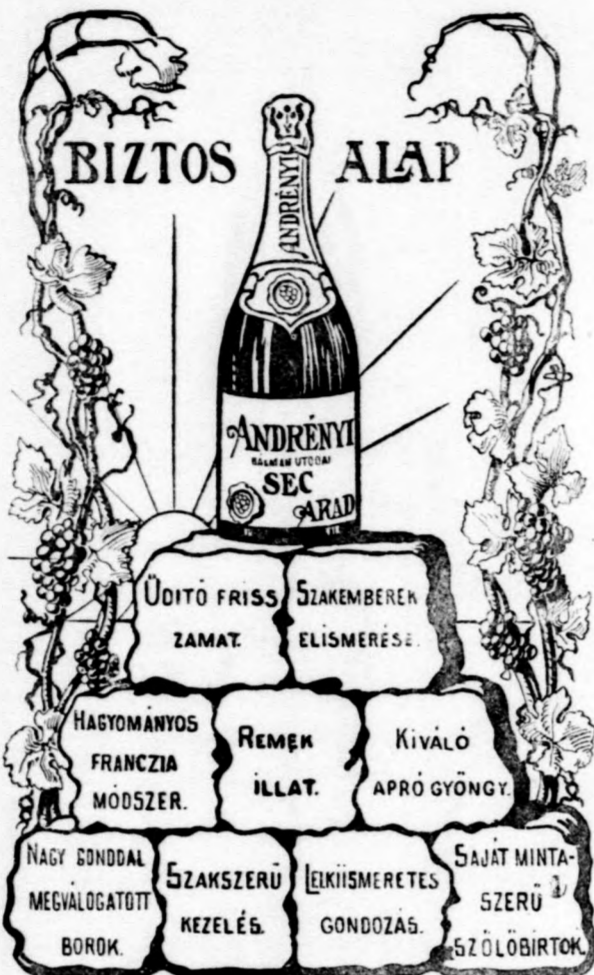
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁNK

BERGER SAMU.

Szelényi Gyula
eljegyzése
Szalassovics Juliska
hízaoszonny
— Eperjes. —

MESSMER-TEA

jeggedosabban válogatott fajok, csomagokban, 1 koronától felfelé. Előnyben részesített keverékek 1/2 kilója à 5 korona, finom, erős, kiadó, és à 6 korona enyhe és aromatikus. Kapható **Bein Simon** üzletében, Eperjesen.

Kapható: minden jobb vendéglőben, kávéházban és fűszerkereskedésben.

Az „ALTVATER“ likörgyár — GESSLER SIEGFRIED

csász. és kir. udvari szállító, József főherceg ő fenségének kamarai szállítója, Budapest

„ALTVATER“ likörjét

és minden egyéb likörkészítményeit, valamint a legutóbbi termésből ezüst üstben befőtt **MALNASZÖRPÖT.**

VOZÁRI JÁNOS, KASSA, FŐ-UTCZA 110. SZÁM.

Épület- és díszmű-bádogos, vízvezeték- és csatornázási vállalkozó. Különleges s legújabb, pénztárbetörések elleni biztonsági vilamos védőkészülékek berendezése. Telefon, villanycsengő és villámhárító stb. szerelések. Elvállalom minden a fenti szakba vágó munkálatok olcsó és pontos elkészítését jótállás mellett.

Költségvetés díjtalan. Több kassai és vidéki monumentális s más középületek díszmunka készítője. — Saját szabadalmi rendszerű korc- és pikkely-födési szerkezeteknek úgy magánosok, mint a cs. és kir. szab. kassa-oderbergi vasút vonalai számára való szállítója. Sárosvármegye székháza telefonhálózatának berendezője.

20 év óta fennálló üzlet.

Képviselet.

A „Bacula-művek“ Judenburgban (Stájerország), szabad. építési anyagok Sárosmegye városaiiban való elárúsítása céljából, **képviseletet keresnek.**

A képviselet elsősorban oly szakcéznek vagy építő-iparosnak adatik át, ki saját szám-lájára dolgozik.

1316. sz.

Kisszében r. t. sz. kir. város tanácsától.

Árverési hirdetés.

Kisszében r. t. sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező felsősomi erdőségeiben, üzemtervtől eltérő előhasználatnak eladása iránt **1909. január 12-ikén délelőtt 10 órakor** a városi tanács helyiségeiben szó- és írásbeli versenytárgyalás fog megtartatni. Az eladandó fatömeg 924 db, 20–100 cm. vastag jegenyefenyő épület- és műfa, mintegy 1136,5 m.³ és 680 m.³ fenyő tűzifa.

A becsár, mely egyúttal kikiáltási ár is: 6025 korona. A bánatpénz a zárt írásbeli ajánlatokhoz csatolandó 602 korona; az ívenként 1 kor. bélyeggel ellátandó írásbeli zárt ajánlatokban világosan kijelentendő, hogy az ajánlattevő az árverési szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti, a megajánlott vételár pedig számjegyekkel és betűkkel világosan kiirandó.

Utóajánlatok, vagy olyanok, melyek a feltételektől eltérő kikötéseket tartalmaznak, figyelembe vétetni nem fognak.

Szerződési feltételek a városi tanácsnál a hivatalos óra alatt megtekinthetők.

Kisszében, 1908. évi december 10.

Eiszelt Antal,
polgármester.

Müncheni Kindlbräu

sör — friss csapolás a „Fekete sas“-szálloda éttermében.

Palaczkokban kapható:

Berger kávéházában, Palkovits éttermében, Atlasz csemege-kereskedésében.

Schützenliesel Bock-sör

— jobb, mint a Salvator-sör — megérkezett!

Kun Sándor

ezelőtt Holénia

|| fűszer-, csemege-, bor- és az összes ásványvizek nagy raktára ||
= Eperjes. =

Ajánlom a legjobb árúimat a legolcsóbb áron.

Karácsonyi különlegességek dús választékban.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemeteli-czukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Kapható: Schwarz Edénél, Eperjes.

Ki köhögés.

rekedtség, hurut- és nyálkásodás, torokhurut-, görcs- és hokhuruttól meg akarja óvni, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlott

KAISER-féle MELL-KARAMELLÁKAT

3 fenyővel 5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány.

Csomagok ára 20 és 40 fillér, doboz 80 fillér.

Kapható: SCHOLZE ALFRÉD cukrászdája- s kávéházában és LEFKOVITS EMIL fűszer- és csemege-kereskedésében EPERJESÉN.

Van szerencsém a nagyérd. közönség figyelmét ez évi karácsonyi bazáromra

különösen felhívni.

Dúsgazdagon felszerelt játékarú-raktáram mellett legújabb és legszebb tárgyak, különösen magyar gyártmányokban, porcellán-, üveg-, majolika-, újezüst- és más modern fényűzési cikkekben, és a legszebb karácsonyi és újévi ajándékoknak alkalmas tárgyak választékát tartom a legjutányosabb alkalmi árak mellett, miről kérem a nagyérdemű közönséget személyesen meggyőződni.

Üzletemet — úgy, mint eddig — szigorúan szolid alapon vezetem tovább és kérem a nagyérd. közönség további nagybecsű bizalmát.

Mindennemű **babajavítás** leggyorsabban eszközöltetik.

Werther J., Eperjes.

CZIM: AZ UJSÁG BUDAPEST RÁKÓCZI-ÚT 54.

965—1908. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1908. évi 4651. sz. végzése folytán dr. Moskovits Emauel felperes részére, Eperjesen, 80 korona tökétkövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt és 700 kor.-ra becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíró 1908. V. II. 333/4. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek szikvizgyárában Eperjesen, Flórián-utcában leendő megtartására határidőül 1908. december 28-ik napjának d. u. 2 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt, szódagyártáshoz szükséges gép s egyéb ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1908. december 12.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuörzölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apolasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-széküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvet mollett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszúznál és meghűléseknél, bedörzsolés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszerész az „Arany croszlánhoz”,

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi széküldés.

Saját termésű, jó minőségű

egri borok

hektoliterenkint 40 koronáért kaphatók
dr. Preszler Árminnál, Egerben, 50 liter-től fölfelé.

— Dr. Vajda Géza szemorvos —

SZEMGYÓGYINTÉZETE

Miskolcson, a „szanatórium és vizgyógyintézet” felső épületében.

Rendelés hétköznap d. e. 11 és d. u. 3 órakor.

Jakobovics Ármin és Testvére

— első kassai butorminta-terme és butor-áruháza —

Kassán, Fő-utca 39. szám alatt (saját házában)

Telefon 171.

a székesegyházzal szemben.

Telefon 171.

Raktáron tartunk mindig legnagyobb választékú készletet szilárdan dolgozott butorokból, minden, most használt fában és stýben, úgymint: teljes

háló-, ebédlő-, úriszoba- és szalonberendezésekből,

luzus-, fantasia- és ülőbutorokból, szőnyegdívások, ottománok és mindennemű matrácokból; úgyszintén elvállalunk mindennemű díszítési és kárpitosmunkákat is. Továbbá nagy raktárt tartunk szőnyegek- és függönyökben.

Raktár előszoba- és konyhabutorberendezésekből.

Szolgáljon továbbá a nagyérdemű közönség becses tudomására, hogy a főpapság, tisztikar, magasabb hivatalnokok és magánosok részére, valamint teljes menyasszonyi berendezéseket úgy helyben, mint vidéken

kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk.

Dús raktár mindennemű rézbutorokban.

Speczialisták modern angol bőrbutorokban.

A nagyérdemű közönségnek figyelmébe ajánljuk a most létesített külön osztályt

tömörfa (massiv) butorokban,

a mennyiben egy elsőrangú tömörfa-(massiv)-butorgyárnak a kizárólagos elárúsítását, illetve képviseletét Abauj-Torna-, Zemplén-, Sáros- és Szep. smegyék részére átvettük, és ezen kitűnő gyártmányból jutányos árszabás mellett állandó nagy raktárt tartunk Különösen ajánlható ez a tömörfabutor szállodák, fürdőhelyek és villák berendezésére.

➡ Képes árjegyzék kivanatra bérmentve. ➡

Occasio! • Nagy karácsonyi vásár! • Occasio!

THRÓR GYULA

női- és férfidivat-áruháza EPERJES, Fő-utca 69.

Tudatom a m. t. vásárló közönséggel, hogy mint minden évben, úgy az idén is áruházamban a

karácsonyi vásár

november 15-ikén megkezdődött, a mely tart decz. 31-ig.

Ez alkalommal a raktáron levő árucikkek rendkívüli olcsó áron szerezhetők be.

Maradékok nagy választékban!

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillai,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

— Doboza 1 korona és 2 korona. —

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és széküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17

Éljen!

Egger mellpasztillaja csakhamar meggyógyított.

Eperjesen kapható: Williger Pál, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógyszertárakban és Pálesch Árpád drogeriában. — Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszertárakban.